

AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för vårdvetenskap

Den djurassisterade terapins mätbara och erfarna effekt på välbefinnande hos patienter inom barnsjukvård

En beskrivande litteraturstudie

Johanna Rosenbähr och Nellie Frank

2023

Examensarbete, Grundnivå (yrkesexamen), 15 hp
Omvårdnad
Sjuksköterskeprogrammet
Kursnamn: Examensarbete inom omvårdnad

Handledare: Fredrik Hedén Seger och Irene Hylander
Examinator: Anna Efverman

Sammanfattning

Bakgrund: Redan på 1790-talet visades positiva interaktioner med djur ge fördelar för människor. Djur har funnits vid människans sida sedan tusen år tillbaka och under de senaste 50 åren har implementeringen av djurassisterad terapi ökat.

Omvårdnadsgrundaren Florence Nightingale talade tidigt om vikten av djurens närvaro inom vården för att underlätta behandlingsprocessen. Tidigare studier indikerar att vidare forskning behövs gällande undersökning av effekterna som djurassisterad terapi har på människans hälsa och välbefinnande.

Syfte: Syftet med studien var att beskriva och sammanställa patienters mätbara och erfarna effekt på välbefinnande av djurassisterad terapi inom barnsjukvård.

Metod: En beskrivande litteraturstudie sammanställd från 11 vetenskapliga artiklar. Sju kvantitativa, två mixade och två kvalitativa artiklar.

Huvudresultat: Hundassisterad terapi ökade välbefinnande och påverkade barnens sjukhusvistelse positivt. Terapihundbesöken minskade barnens stress, ångest, irritation, depression och smärta. Barnens känslöhantering underlättades och kommunikation samt social interaktion förbättrades av terapiformen enligt föräldrar och vårdpersonal.

Slutsats: Barn uppvisade uppmätta psykologiska, fysiologiska och sociala effekter av hundassisterad terapi som ökade deras välbefinnande samt påverkade deras sjukhusvistelse positivt. Erfarenheter visar att terapiformen uppskattas av både barn, föräldrar och vårdpersonal. Barnet fokuserade och distraherades av terapihunden vilket underlättade behandlingar och minskade komplikationer. Resultatet visar att hundterapi är en gynnsam terapimetod.

Nyckelord: Barn, Djurassisterad terapi, Pediatrik, Välbefinnande.

Abstract

Background: As early as the 1790s, positive interactions with animals were shown to bring benefits to humans. Animals have been by man's side for thousands of years, and in the last 50 years, the implementation of animal-assisted therapy has increased.

Nursing founder Florence Nightingale spoke early on about the importance of the presence of animals in nursing to facilitate the treatment process. Previous studies indicate that further research is needed regarding the investigation of the effects that animal-assisted therapy has on human health and well-being.

Aim: The aim of the study was to describe and compile patients measurable and experienced effect on well-being of animal-assisted therapy in pediatric healthcare.

Methods: A descriptive literature study compiled from 11 scientific articles. Seven quantitative articles, two mixed-methods and two qualitative methods.

Main results: Dog-assisted therapy increased well-being and positively affected the children's hospital stay. The therapy dog visits reduced the children's stress, anxiety, irritation, depression and pain. The children's emotional management was facilitated and communication and social interaction were improved by the form of therapy, according to parents and healthcare professionals.

Conclusion: Children showed measured psychological, physiological and social effects of dog-assisted therapy that increased their well-being and positively affected their hospital stay. Experience shows that the form of therapy is appreciated by both children, parents and healthcare professionals. The child was focused and distracted by the therapy dog, which facilitated treatments and reduced complications. The results show that dog-therapy is a beneficial therapy method.

Keywords: Animal assisted therapy, Children, Pediatric, Well-being.

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Djurterapi i historien	1
1.2	Komplementär behandlingsmetod	1
1.3	Användningen av djurassisterad terapi	2
1.4	Effektmekanismer av djurassisterad terapi	3
1.5	Sjuksköterskans arbete	3
1.6	Pediatrisk omvårdnad	4
1.7	Bärande begrepp	6
1.8	Teoretisk referensram	6
1.9	Problemformulering	7
1.10	Syfte	7
1.11	Frågeställning	8
2	Metod	8
2.1	Design	8
2.2	Sökstrategi	8
	Tabell 1. Sökstrategi	8
2.3	Urvalskriterier	9
2.4	Urvalsprocess och utfall av valda artiklar	10
2.5	Dataanalys	11
2.6	Forskningsetiska överväganden	11
3	Resultat	12
3.1	Uppmätta välbefinnande effekter av hundassisterad terapi	12
	Tabell 2. Mätbara effekter av hundassisterad terapi	14
3.2	Kvalitativt resultat	17
4	Diskussion	18
4.1	Huvudresultat	18
4.2	Resultatdiskussion	18
4.3	Metoddiskussion	22
4.4	Kliniska implikationer för omvårdnad	24
4.5	Förslag till fortsatt forskning	24
4.6	Slutsats	25
	Referenser	26
	Bilagor	35

1 Introduktion

Djur har funnits vid människans sida sedan flera tusen år tillbaka och har därefter involverats inom vården (Denzer-Weiler & Hreha, 2018). Under de senaste 10 åren har djuren blivit accepterade inom olika hälsovårdsmiljöer där de används som komplementär metod (Reddekopp et al. 2020). Studier har gjorts för framtagning av riktlinjer gällande hundar i sjukhusmiljö och hur det på ett patientsäkert sätt kan tillämpas inom barnsjukvård. På Akademiska Barnsjukhuset i Uppsala har sjukhushunden implementerats i vården av sjuka barn och ungdomar (Sjukhushund, 2023). Forskningsfrågor kring barnens erfarna upplevelser och åsikter som rör deras hälsa samt välbefinnande är viktiga frågor som alltmer efterfrågas i ny forskning (Hallström, 2015). Likaså indikerar tidigare studier att vidare forskning behövs gällande undersökning av effekterna som djurassisterad terapi har på människans hälsa och välbefinnande (Rodrigo Claverol et al. 2023). Detta väckte författarnas intresse vilket ledde fram till denna litteraturstudie med fokus på hundterapiens effekter inom barnsjukvård.

1.1 Djurterapi i historien

Under senaste 50 åren har implementeringen av djurassisterad terapi ökat vilket beskrivs som en terapeutisk intervention mellan människa och djur. Redan på 1790-talet interagerade patienter med olika djur på en psykiatriläggning i Storbritannien vilket visade att positiva interaktioner med djur ger fördelar för människor (Denzer-Weiler & Hreha, 2018). Sessioner med djur används för att förbättra både psykologiska och kliniska resultat (Holder, Gruen, Roberts, Somers & Bozkurt, 2020). Djur som kan användas inom terapiformen kan vara hundar, katter, marsvin, kaniner, hästar och andra husdjur (Wagner, Grob & Hediger, 2022). Implementeringen av djur har ökat inom hälsovårdsmiljöer som vårdhem och öppenvård i USA, där forskning mest riktats på diagnoser som demens, schizofreni och depression (Denzer-Weiler & Hreha, 2018). Omvårdnadsgrundaren Florence Nightingale pratade tidigt om vikten av djurens närvaro inom vården, detta för att underlätta behandlingsprocessen (Sarman & Günay, 2023).

1.2 Komplementär behandlingsmetod

För att underlätta behandling talades det tidigare om alternativa behandlingsmetoder, nu benämns det alltmer för komplementär medicin (Svenska Akademien, 2021). Svensk definition av komplementärmedicin är när terapi används tillsammans med traditionell medicinsk behandling (Karolinska institutet, 2023). Genom att lindra problem och besvär

kopplat till sjukdom eller behandling som barn får utstå inom barnsjukvård behöver barnen kontinuerligt stöd för att öka välbefinnandet (Edner, Lindström-Nilsson & Melhus, 2021). Komplementära behandlingsmetoder används därför inom barnsjukvård som komplement till medicinskbehandling eller förberedelse inför undersökningar. Vilken metod det blir styrs av barnets intresse eftersom det handlar om att de ska avleda, exempelvis deras smärta (Nilsson, 2015). På Akademiska sjukhuset finns clowner som visat sig lindra obehag samt skapat positiva upplevelser hos barnen genom bus och skoj (Edner, Lindström-Nilsson & Melhus, 2021). Andra alternativ kan vara musik för avslappning likaså massage för smärtlindring, ångestlindring, förbättra illamående, hjälp vid förstoppning samt avslappning (Mora et al. 2023). Även lekterapi finns, vilket en grundutbildad sjuksköterska inom barnsjukvård kan tillämpa för inlagda barn som en intervention vilket kan minska barnens negativa upplevelser som ångest under deras sjukhusvistelse (Hallström, 2015). Lekterapi är en viktig del för ett barn, genom leken kan barnen uttrycka känslor efter påfrestande situationer som de upplevt (Nabors et al. 2013; Enskär & Golsäter, 2019). På lekterapi kan de finnas lite olika saker som barnen kan aktivera sig med för att lindra sina symtom som lekredskap, pussel, papper och färgpennor. Det finns även dockor som kan användas under lek där barnet själv kan agera doktor (Björk, 2015). Lek kan användas för avledning, bearbetning av känslor eller som hjälp för att uttrycka behov. Detta ger föräldrarna en större roll kring vården då komplementära behandlingsmetoder kan utföras av dem, både under barnets sjukhusvistelse och i hemmet (Mora et al. 2023).

1.3 Användningen av djurassisterad terapi

Vid komplementär metod som djurassisterad terapi kan patienten klappa eller tillsammans med terapidjuret öka sin fysiska rörelse genom lek eller promenad (Holder et al. 2020). Djurassisterad terapi beskrivs som en kompletterande icke-medicinsk behandling där målet är en förbättring av patienternas välbefinnande då det påverkar det psykiska måendet, sociala livet samt den kognitiva förmågan. Målet med terapiformen kan även inriktas på kliniska resultat såsom minskad smärta, ångest och depression (Denzer-Weiler & Hreha, 2018), stabilare blodtryck, minskad trötthet (Holder et al. 2020). Hundar är ett populärt val av djur inom djurassisterade terapi vilket tillämpas allt mer inom sjukvården. En hunds tillgivna och lyhörda uppträdande gör att patienter uppfattar deras glada beteende som vänliga vilket gör hunden lämplig för terapeutiska interventioner (Holder et al.2020). För att en hund ska få arbeta med barn inom barnsjukvård krävs det att de är utbildade och är certifierade. Hunden

duchas och fönas inför ett hundterapibesök. Terapiet besöket kan ske bland annat inne på sal hos patienten. Noggrann handhygien tillämpas för att minimera smittor. En del hundar tränas till att inte slicka på barnen under interventionen eftersom de flesta infektioner överförs via hundens mun (Edner, Lindström-Nilsson & Melhus, 2021). Alla åldersgrupper med omvårdnadsbehov kan tillämpa terapimetoden som har en vetenskapligt bevisad effekt vilket kan underlätta olika behandlingar samt ge motivation (Holder et al.2020).

1.4 Effektmekanismer av djurassisterad terapi

Den bevisade effekten av djurassisterad terapi påverkar fysiologiska, psykologiska och sociala mekanismer i människokroppen (Holder et al. 2020). Det som händer i kroppen när patienten smeker ett terapidjur är en ökad frisättning av det kroppsegna hormonet oxytocin (Wagner, Grob & Hediger, 2022). Oxytocin är ett må-bra hormon vilket skapar känslor av tillit. Samma hormon kan frisättas vid annan beröring och massage (Svenska Akademiens, 2021). Kroppens olika sinnen påverkas genom djurassisterad terapi vilket gör att frisättningen av oxytocinet sänker kortisolhalten i kroppen som i sin tur leder till minskad stress, minskat blodtryck och minskad hjärtfrekvens som observerats hålla i även efter en djurassisterad terapi.

Sjuksköterskan kan tillsammans med patienten och ett terapidjur göra olika aktiviteter i form av promenad eller annan träningsliknande aktivering som påverkar rörelsemekanismen, vilket i sin tur ökar syresättningen i kroppen. Terapidjur kan även användas till social interaktion (Holder et al. 2020).

1.5 Sjuksköterskans arbete

Social interaktion underlättar omvårdnaden som är sjuksköterskans specifika kompetens vilket avser hjälpa patienter förbättra, bibehålla eller återfå sin hälsa. Sjuksköterskan besitter kunskap om medicinskvetenskap, beteendevetenskap och hållbarhetstänk som ska appliceras i det kliniska arbetet med patienter. Inom vården är det viktigt att alla patienter har rätt till jämlik vård och en god hälsa. Sjuksköterskans arbetet utförs med etiskt förhållningssätt samt respekt för mänskliga rättigheter, självbestämmande, tro, integritet och värdighet (Svensk sjuksköterskeförening, 2017). En sjuksköterska ska alltid jobba utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet (SFS 2010:659). Omvårdnad är det stora kunskapsområdet inom professionen vilket handlar om bemötande, förmedla hopp samt vägleda människan genom livet (Willman, 2019). Sjuksköterskan besitter en viktig roll i det kliniska tillvägagångssättet vilket handlar om både terapeutiska samt förebyggande syften för främjandet av den sociala

kontakten mellan människor och djur. I samband med djurassisterad terapi är flera yrkeskategorier involverade. Dock sker terapiformen via sjuksköterskan som även är den person som ansvarar för att stödja barnens känslomässiga och fysiska välbefinnande. Där sjuksköterskan har i uppdrag att koppla ihop barnen och deras familjer med resurser likt djurassisterad terapi (Yordy, Tuttle, Meyer & Kartovicky, 2022). Den omvårdnadsansvariga sjuksköterskan bör inta barnets perspektiv vid utförandet av omvårdnadsåtgärder och skapa en god relation till barnet eftersom ett av barnens behov under deras sjukhusvistelse är att känna glädje. I barnsjukvården utgår omvårdnaden av barnet samt familjens behov vilket kan skilja sig beroende på situation. Familjens uppgift är att vara närvarande samt tillgänglig vilket skapar en trygghet, detta behöver ett barn för att kunna ge uttryck för sina känslor och behov. En sjuksköterska behöver även se och stötta familjens behov då de ofta sätter sina behov åt sidan för att hjälpa sitt sjuka barn (Hallström, 2015). En familj som befinner sig i en situation där deras barn blir sjukt är påfrestande för hela familjen. Som sjuksköterska är det viktigt att försöka ta reda på vilka individuella behov de enskilda familjerna har och hur sjukvården på bästa sätt kan hjälpa samt ge stöd (Björk, 2015). En sjuksköterska bör se familjen likt en enhet, genom att lägga fokus på individ och familj samtidigt vilket benämns familjecentrerad omvårdnad. Viktiga aspekter är att sjuksköterskan bör ha en god kommunikation till familjen, vilket förbättrar vården till barnet då föräldrarnas kontakt till barnet blir en länk till sjuksköterskan. Praktiska behov som att erbjuda mat eller en säng så föräldrarna kan sova bredvid sitt barn kan tillgodoses av en sjuksköterska (Hallström, 2015). Eftersom sjuksköterskans huvudansvar är att främja det psykologiska och känslomässiga välbefinnandet vilket påverkas av sjukhusmiljön. Där har sjuksköterskan en viktig roll för barnet och familjen i deras anpassning till omgivningen (Sarman & Günay, 2023).

1.6 Pediatrisk omvårdnad

Sjukdomar som kräver sjukhusvård gör att barn tvingas anpassa sig till den nya situationen vilket utgör hot mot barnens psykiska, fysiska och sociala välbefinnande (Björk, 2015). När akut inskrivning av barn sker blir de ofta skrämte och vid kronisk sjukdom kan barnens tidigare erfarenheter traumatisera (Edner, Lindström-Nilsson & Melhus, 2021). En social isolering som en inläggning på sjukhus orsakar kan skapa en negativ stress hos barn vilket påverkar relationerna till både föräldrar och sjukvårdspersonal. Barn behöver få leva och känna sig som vanligt, trots sjukdom. I den mån det går behöver barnet få fortsätta sin skolundervisning om den är i skolåldern. Samt kan sjukdomen i sig kan ge symtom som trötthet, smärta och

påverka humöret hos ett barn (Björk, 2015). Den fysiska och känslomässiga skadan som detta medför ökar risken för att utveckla långvariga psykologiska sjukdomar även efter behandling och sjukdom eftersom barnens sårbarhet påverkas (Rennick et al. 2014). Om ett barn utsätts för långvarig stress kan stresshormonet kortisol öka. Detta kan förändra dygnsrytmen för kortisolelet vilket kan minska hjärnvolumen. Magproblem, tillväxtrubbning, sömnbesvär och ökad infektionskänslighet kan orsakas av långvarig stress. Olika tecken på att barnet är stressat kan uttryckas både genom introvert och extrovert beteende, detta ska alltid observeras då detta kan vara symtom på allvarlig sjukdom. Stressen lagras i kroppen i form av energi och med hjälp av aktiviteter i form av lek kan risken för uppkomst av stressrelaterade sjukdomar minskas, då barn visats sig ha lägre påslag av kortisol när de utövar fysisk aktivitet (Hallström, 2015). Att vara barn inom sjukvården kan därför upplevas som påfrestande, skapa ångest och osäkerhet vilket påverkar anpassningen till omgivningen. Av de negativa reaktionerna som ett barn kan uppleva är ångest den vanligaste. Höga nivåer av ångest kan skada ett barns psykologiska och fysiologiska hälsa. Ångesten kan försvåra att barnen klarar den medicinska behandlingen, samarbetsvilja påverkas och negativa känslor ökar gentemot vårdpersonalen. Därför är känslan av trygghet i främmande miljöer en viktig del för barnets välbefinnande (Li, Chung, Ho & Kwok, 2016). Ordet välbefinnande beskrivs som en känsla av att må bra (Svenska akademien, 2021). Det finns tre olika subjektiva aspekter av välbefinnande. Första aspekten är utvärderande välbefinnande vilket beskrivs som livstillfredsställelse. Andra aspekten är hedoniskt välbefinnande som beskrivs likt känslor av lycka, sorg, ilska, stress och smärta. Tredje aspekten är eudemoniskt välbefinnande och beskrivs som känsla av syfte samt mening med livet (Steptoe, Deaton & Stone, 2015). Främjandet av välbefinnande är en huvudsaklig del i omvårdnaden och beskrivs i litteraturen som ett tillstånd av lättnad och lindring (Ehnfors, Ehrenberg & Thorell-Ekstrand, 2013). Att vara patient, drabbas av sjukdom eller när hälsan påverkas kan ske i alla åldrar (Öhlén & Friberg, 2019). Ordet patient betyder att en person är föremål för medicinsk eller psykiatrisk vård (Svenska Akademiens, 2021). Sjukhusvård och omvårdnad av barn är en svår uppgift, mötet mellan barnen och den grundutbildade sjuksköterskan sker från spädbarnsåldern tills de blir tonåringar inom flera verksamheter i hälso- och sjukvården (Enskär & Golsäter, 2019). I mötet med barn samt familj är det av stor vikt att sjuksköterskan besitter god kunskap och har förståelse kring barnets utveckling, likaså en insikt hur det kan påverka den pediatrika omvårdnaden. Barncentrerad vård används för att kunna sätta barnet och barnets bästa i fokus. Familjen har en stor betydelse och deras närvaro skapar trygghet för de flesta barn vilket bidrar till att de vågar uttrycka sina behov. För att kunna tillgodose

barnets och familjens behov krävs ett gott samarbete där föräldrarna ges möjlighet till delaktighet vilket främjar att barnets behov kan tillfredsställas lättare (Hallström, 2015). Inom närliggande område till djurassisterad terapi används andra komplementära behandlingsmetoder som akupunktur och massage vilket kan ge barnet positiva välbefinnandeffekter både fysiologiskt samt psykologiskt. Barnet kan uppleva muskelspänningar och smärtor i kroppen orsakade av sjukdom eller behandlingsform. Detta kan lindras med hjälp av exempelvis massage som har effekt på både fysiologiska och psykologiska delar vilket gör att barnet lättare kan slappna av, underlätta magproblem samt att minska barnets ångest (Mora et al. 2023).

1.7 Bärande begrepp

Sjuksköterskan och familjen försöker bibehålla barnets hälsa genom ett hälsofrämjande och förebyggande arbete. Hälsa är ett komplext begrepp som berör flera dimensioner som psykiska, fysiska, sociala samt existentiella tillstånd. Dessa olika dimensioner utgör olika behov som behöver tillfredsställas för att barnet ska kunna uppnå ett välbefinnande (Jansson & Drevenhorn, 2015). Begreppet hälsa har flera innebörder och kan ses likt ett tillstånd, process, mål eller resultat. Hälsa kan innebära både lycka och välbefinnande. Hälsa skapas genom att bibehålla det friska, förebygga ohälsa där grunden är balans för att nå ett välbefinnande (Willman, 2019). En miljö där patienten känner sig trygg kan ha en lugnande effekt i stressade situationer. Samspelet mellan den fysiska miljön och andra vårdinstanser är viktigt för att patienten ska känna sig skyddad och uppleva en gemenskap (Edvardsson & Wijk, 2019). Under vårdandet utgör miljön en stor del för patientens upplevelse (Ternstedt & Norberg, 2019). Omvårdnadsfokuset är att bevara hälsa, genom kunskap och förståelse för vilket omvårdnadsbehov en människa har samt utifrån de kunna bemöta det på bästa sätt (Björkman, Lützén & Jakobsson Ung, 2019).

1.8 Teoretisk referensram

Florence Nightingale blev år 1859 en nyckelperson till omvårdnadsutvecklingen, hon beskrev sjuksköterskans främsta arbetsuppgift vilket var att bibehålla patientens hälsa samt vid sjukdom återge hälsan (Björkman, Lützén & Jakobsson Ung, 2019). Miljöns betydelse för patientens hälsa och välbefinnande betonade Florence tidigt, även vikten av den sociala miljön (Friberg, 2019). Under Florence tid sågs vikten av det psykosociala aspekter, där sjuksköterskans uppträdande observerades kunna påverka det psykiska tillståndet hos

patienten. Där påmindes sjuksköterskan att en sjuk människa lider av både kroppslig och själslig smärta. Enligt Florence skulle kontinuerlig och god omvårdnad av patienten säkerställas genom sjuksköterskans ansvar som var att skapa arbetsrutiner där kommande sjuksköterska kunde fullfölja vården. Faktorer i miljön som kunde hota läkningsprocessen hos patienten skulle avlägsnas eftersom Florence menade att de kunde påverka patientens hälsa och välbefinnande vilket påverkade kroppens läkning. Florence ansåg att erfarenhetsbaserad kunskap, klinisk praktik och vetenskaplig kunskap hade en grundläggande betydelse för hälso- och sjukvården då önskan fanns att förbättra befolkningens hälsa (Kirkevold, 2000). För pediatrika patienter ansåg Florence att det var vårdpersonalens ansvar att skapa en terapeutisk miljö och upprätthålla den. Även lekens betydelse för barn i barnsjukvård betonades (Li et al. 2016). Nightingale förespråkade hälsofördelar med användning av djur i behandling (Sarman & Günay, 2023; Smith, Bixler, George, Fusco & DeLuca, 2020). Florence var pionjär inom djurassisterad terapi under 1860-talet och observerade djuren, vilka noterades ha en terapeutisk roll där ökat välmående samt levnadsglädje sågs hos patienterna. Därför ansågs husdjuret vara ett utmärkt sällskap för patienter under behandlingsprocessen, då de kan finna tröst hos djuret (Alligood, 2014; Smith et al. 2020).

1.9 Problemformulering

Användningen av djurassisterad terapi är ett intresse som vuxit genom åren eftersom tidigare forskning visat sig ha effekter på fysiologiska, psykologiska och sociala mekanismer hos människan. Barn kan uppleva att sjukhusvistelsen skapar påfrestningar som stress, ångest och osäkerhet vilket påverkar deras välbefinnande. Det finns en ökad risk att barnen utvecklar långvarig psykologisk sjukdom efter sin sjukdomstid. Den omvårdnadsansvariga sjuksköterskan bör ha kunskap kring vilka komplementära behandlingsmetoder det finns att tillgå inom barnsjukvård samt vad dessa har för betydelse för barnets hälsa och välbefinnande. En litteraturstudie skulle därför ge användbar kunskap för sjuksköterskor om den djurassisterade terapins effekt vilket kan användas i omvårdnaden av barn. Detta kan utöka utbudet av de komplementära behandlingsmetoderna hos flera vårdgivare vilket skulle kunna bidra till en bättre upplevelse av barnens sjukhusvistelse.

1.10 Syfte

Syftet med studien var att beskriva och sammanställa patienters mätbara och erfarna effekt på välbefinnande av djurassisterad terapi inom barnsjukvård.

1.11 Frågeställning

- Vilken effekt ger djurassisterad terapi på patienters välbefinnande i barnsjukvård?
- Vilka erfarenheter finns rörande patienters effekt på välbefinnande i barnsjukvård?

2 Metod

2.1 Design

Denna studie har en beskrivande design. Befintlig forskning inom området har sammanställts, vilket benämns som en litteraturstudie (Polit & Beck, 2017).

2.2 Sökstrategi

Litteratursökningarna till denna beskrivande studie gjordes i databasen PubMed. Alla sökord har ett samband med syftet och frågeställningen. Sökorden som anlades i PubMed i fritextsökning var, *animal assisted therapy, animal assisted intervention, pet therapy, children, pediatric, well-being, benefits, experience. Animal assisted Therapy* har även använts som ett MeSH ord i en av sökningarna. MeSH är en förkortning av Medical Subject Heading, det kan användas vid sökningar i databasen PubMed för att skapa olika termer för likvärdiga begrepp (Polit & Beck, 2017). Söktermerna i fritext kombinerades sedan med hjälp av olika funktioner i PubMed för att sökningarna ska få ett bredare resultat av relevanta studier (Willman, Bahtsevani, Nilsson & Sandström, 2016). Booleanska termer kan användas för att utöka eller begränsa en sökning. Användning av AND begränsar sökningar medans OR utökar sökningar (Polit & Beck, 2017). Booleanska termer har använts i kombinationer i sökningarna vilket har lett till läsning av artiklarnas abstract. På samtliga sökningar är språket begränsat till engelska och tidsbegränsning på 10 år. Språk- och tidsbegränsningar ger mer relevanta artiklar (Polit & Beck, 2017). Databassökningen genomfördes i en databas och gav 768 träffar. Se *Tabell 1* för utfall av databassökningar.

Tabell 1. Sökstrategi.

Databas	Begränsningar sökdatum	Sökord	Antal träffar	Möjliga artiklar	Antal artiklar
		((((animal assisted therapy) OR (animal assisted intervention))			

PubMed	2023-08-23. 10 år, engelska.	OR (pet therapy)) AND ((children) OR (pediatric))) AND (experience)	167	1	1
PubMed	2023-08-23. 10 år, engelska	((animal assisted therapy) OR (animal assisted intervention)) AND ((children) OR (pediatric))) AND (benefits)	160	1	1
PubMed	2023-08-23. 10 år, engelska	("Animal Assisted Therapy"[Mesh]) AND ((children) OR (pediatric))	222	3	3
PubMed	2023-08-24 10 år, engelska	((animal assisted therapy) AND ((pediatric) OR (children))) AND (well-being)	219	14	6
Totalt			768	19	11

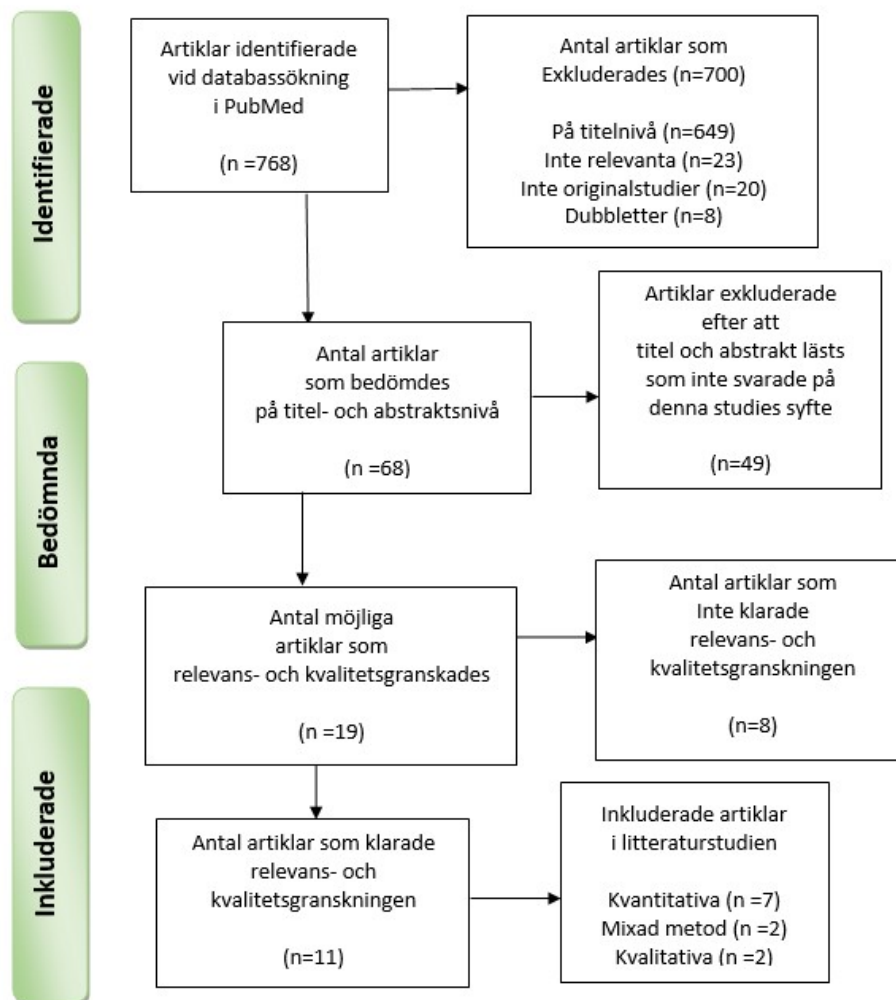
Tabellen ovan beskriver hur sökningen gått till väga och antal utvalda artiklar.

2.3 Urvalskriterier

Inklusions- och exklusionskriterier styrdes efter den information där syfte och frågeställningar besvarades (Friberg, 2022). Inklusionskriterierna var att artiklarna ska vara originalstudier, relevanta för studiens syfte, handla om barn i ålder 0–19 år inom barnsjukvården på sjukhus där barnens egen upplevelse framgår i resultatet, även föräldrar och vårdpersonalens perspektiv gällande de effekter som djurassisterad terapi har på ett barn. Inom djurassisterad terapi inkluderas endast hundar i litteraturstudien. Artikeln skulle även ha en kvantitativ ansats, kvalitativ ansats eller mixad metod och innehålla en IMRAD struktur där innehållet delas upp i fyra sektioner som inledning, metod, resultat och diskussion (Polit & Beck, 2017). De kvantitativa artiklarna avser både kvasiexperimentell design och randomiserade kontrollerade studier för att kunna utvärdera effekterna. De kvalitativa artiklarna är empiriska studier vilket avser levda och erfarna upplevelser från verkligheten. De inkluderade artiklarna erhöll forskningsetiska regler gällande informerat samtycke av både barn och vuxna. Exklusionskriterierna var artiklar som ej svarade på syftet, litteraturstudier, ej skrivna på engelska, äldre än 10 år och inte tillgängliga i fulltext.

2.4 Urvalsprocess och utfall av valda artiklar

Sökorden och sökordskombinationerna resulterade i 768 identifierade artiklar. Antal artiklar som exkluderades var 700. Artiklar som togs bort på titelnivå var 649, som inte var relevant för syftet var 23. Inte originalstudier 20 och åtta dubbletter. Exkluderingen av artiklar har gjorts efter att författarna läst både titel och abstract på 68 artiklar. Efter detta exkluderades 49 artiklar som inte svarade på studiens syfte vilket ledde fram till 19 möjliga artiklar som granskades med relevans- och kvalitetsgranskningsmallar från Högskolan i Gävle, se *bilaga 1 och 2*, detta för att undersöka kvaliteten på artiklarna. Av 19 möjliga artiklar var det åtta som inte klarade relevans- och kvalitetsgranskningen. Resterande 11 artiklarna uppnådde kraven i granskningen och inkluderades i litteraturstudien. För att se hur urvalsprocessen gått till se *figur 1, flödesschema*.

Figur 1. Flödesschema över urvalsprocessen.

2.5 Dataanalys

I detta examensarbete har författarna tillsammans gjort en sammanställning och granskat resultaten från de 11 artiklarna som ingår i denna litteraturstudie för att besvara syfte och frågeställningar. Resultatet av artiklarna har sammanställts olika beroende på studiens ansats. De kvantitativa innehållet har förts in med syfte, design, metod och resultat. Sedan gjordes en enskild granskning av artiklarna vilket gav översyn för syftets relevans, se *bilaga 1 och 2*. Därefter gjordes en rangordning utefter artiklarnas evidenskraft (Segersten, 2022). Studierna granskades enligt evidenspyramiden för att se kvaliteten. Ett stort antal randomiserade deltagare i kvantitativa studier, med en kontrollgrupp och/eller mätning före och efter en intervention bedömdes som hög kvalitet. Kvantitativa studier med icke randomiserade deltagare bedömdes ha medel kvalitet. De studier som saknar ovanstående innehåll bedömdes ha lägre kvalitet (Polit & Beck, 2017). Studier med mixad ansats bedömdes efter både den kvalitativa och den kvantitativa relevans- och kvalitetsgranskningen. Sammanlagt hade fyra artiklar medel kvalitet och sju var av hög kvalitet. Ingen av artiklarna bedömdes vara av låg kvalitet. I sista steget tolkades sammanställningen och beslut togs om styrkor samt svagheter fanns i artiklarna. Författarna använde sig av färgkodning och kategorisering för att se likheter samt göra det överskådligt. Kvantitativa data gällande erfarenheter sammanställdes i löpande text och mätbara välbefinnandeffekter fördes in med numeriska data vilket visar differens i välbefinnande utfallet efter intervention jämfört med före (Friberg, 2022). De kvantitativa variablerna är överförda med numeriska mätvärden (Ejlertsson, 2019), se *tabell 2*. De kvalitativa innehållet har sammanställts i fyra steg. Steg ett skapade förståelse för insamlat material, studierna granskades för att se om syftet besvarades för att sedan sammanställas. Steg två utformade en översiktstabell (*bilaga 4*) på de studier som inkluderats för förtydligande av de viktiga delarna. I tredje steget sammanställdes samt granskades likheter i studierna via färgkodning och kategorisering. I sista steget bildades teman av den sammanställda informationen kring de upplevda erfarenheterna på välbefinnandeffekter hos barn, vilket redovisas i resultatdelen i beskrivande form (Friberg, 2022).

2.6 Forskningsetiska överväganden

Det är viktigt att etiska regler efterföljs inom forskning då risken för plagiat, fabricering och falsifiering minimeras. Det gäller även djurens och människans rättigheter, detta för skyddandet av integritet. Plagiat handlar om att ta någons idéer, använda sig av andras ord eller resultat utan referens till originalkällan, detta kan då anses vara egen information (Polit

& Beck, 2017). Fabricering innebär att forskaren hittar på eller adderar data samt studieresultat som inte är sanningsenligt med ursprungstexten. Falsifiering betyder att forskningsmaterialet, utrustningen eller processer har ändrats om. Eller utelämna data och förvränga resultatet då det inte är representerat på ett adekvat sätt i studien (Polit & Beck, 2017). Författarna till litteraturstudien har arbetat korrekt och med noggrannhet för att inte medvetet falsifiera, fabricera eller plagiera det material som presenterats i resultatet. Författarna till denna litteraturstudie har följt de forskningsetiska regler som finns med strävan att vara objektiv. För att en forskning ska vara etisk måste tre krav uppfyllas gällande väsentliga frågor, den är etiskt genomförbar och avser god vetenskaplig kvalitet. Det insamlade materialet diskuterades kontinuerligt av författarna under studiens genomförande för att säkerställa hög kvalitet. I kvalitetsgranskningen av studiens etiska överväganden har samtycke från barn och föräldrar varit en viktig aspekt för författarna, även en frivillig medverkan. Etiska överväganden görs regelbundet i vetenskaplig forskning, från valet av ämne samt forskningsfråga till spridning av resultatet (Sandman & Kjellström, 2018).

3 Resultat

Litteraturstudiens resultat baseras på sju kvantitativa, två mixad metod och två kvalitativa vetenskapliga artiklar från Brasilien, Spanien, Storbritannien, Sverige och USA. Artiklarna handlar om effekter och erfarenheter kring hundassisterad terapi som besvarar studiens syfte: Att beskriva och sammanställa patienters mätbara och erfarna effekt på välbefinnande av djurassisterad terapi inom barnsjukvård. Studierna utfördes på patienter, föräldrar samt vårdpersonal inom på sjukhusvård. Sammanställning av artiklarna visas i en metod- och resultattabell, se *bilaga 3 & 4*.

3.1 Uppmätta välbefinnande effekter av hundassisterad terapi

Tre artiklar är randomiserade, tre kvasiexperimentella, en tvärsnittsstudie och två mixad metod. Studiedeltagarna är barn mellan två månader och 19 år som är inskrivna på barnsjukhus i olika länder. Tidsåtgången under hundterapisessionen var mellan fem och 30 minuter långa. En del sessioner skedde enbart vid ett tillfälle, andra upprepades vid 10 tillfällen eller fler. Interventionsgruppen blev tilldelad hundassisterad terapi och kontrollgruppen fick standardvård, i två studier fick barnen pusselaktivitet samt ett gosedjur under terapisessionen (Branson, Boss, Padhye, Trötscher & Ward, 2017; Jennings et al. 2021). Datainsamling i sju studier utfördes före samt efter sessionen och genomfördes efteråt i

två studier. Salivbiomarkör erhöles i två studier för mätning av barnens ångestnivå (Branson et al. 2017) och humörpåverkan (Jennings et al. 2021). Blodtryck och hjärtfrekvens mättes i två studier för att se barnens fysiologiska effekt gällande ångest, stress och smärtnivå (McCollough et al. 2018; Silva & Osório, 2018). Mätskalor användes i åtta studier för att mäta ångest, humörpåverkan, aktivitetsnivå, depression, välbefinnande och sjukhusvistelse (Branson et al. 2017; Guillen Guzmán et al. 2022; Hinic, Kowalski, Holtzman & Mobus, 2019; Jennings et al. 2021; Lindström Nilsson, Funkquist, Edner och Engvall, 2020; McCollough et al. 2018; Mulvaney Roth, Jackson, Bert, Eriksen & Ryan, 2023; Silva & Osório, 2018). (Se tabell 2). Resultat baserat på frågeställning två, levda erfarenheter presenterades inte i tabellform (Uglow, 2019).

Psykologiska effekter

Flera studier beskrev hundassisterad terapins psykologiska effekter som förbättrade välbefinnandet hos barn (Branson et al. 2017; Hinic et al. 2019; Jennings et al. 2021; Lindström Nilsson et al. 2020; Silva & Osório, 2018; McCollough et al. 2018; Mulvaney Roth et al. 2023; Guillen Guzmán et al. 2022). Fyra studier resulterade i att barnen uppvisade ett positivare humör (Hinic et al. 2019; Jennings et al. 2021; Lindström Nilsson et al. 2020; Silva & Osório, 2018). Signifikanta skillnader sågs på humöret efter hundterapibesöket jämfört med innan (Jennings et al. 2021). Förbättring sågs gällande minskad stress, irritation, och depression (Silva & Osório, 2018). Barnens känslö- och beteendemässiga utbrott minskade (Guillen Guzmán et al. 2022). Minskad ångest hos barnen efter hundterapi observeras i fyra studier (Branson et al. 2017; Hinic et al. 2019; McCollough et al. 2018; Mulvaney Roth et al. 2023). I två studier hade interventionsgruppen högre nivå av minskad ångest än kontrollgruppen som tilldelades pussel eller gosedjur (Hinic et al. 2019; Branson et al. 2017). I en studie där kontrollgruppen erhöles standardvård sågs en minskad ångest hos barn i både kontroll- och interventionsgruppen (McCollough et al. 2018). Ingen signifikant skillnad på ångest mellan kontroll och interventionsgrupp uppmättes i dessa studier (Branson et al. 2017; Hinic et al. 2019; McCollough et al. 2018). Barnen skattade sjukhusvistelsen och interaktionen med terapihunden högre efter besöket än före (Lindström Nilsson et al. 2020), se tabell 2.

Fysiologiska effekter

Flera studier beskrev hundassisterade terapins fysiologiska effekter som förbättrade välbefinnandet på barn under deras sjukhusvistelse (Branson et al. 2017; Jennings et al. 2021;

McCollough et al. 2018; Silva & Osório, 2018). Interventionsgruppens aktivitetsnivå var högre några timmar efter terapibesöket än kontrollgruppens som erhöll standardvård. Minskad kortisolnivå kunde observeras hos barn i interventionsgruppen när humör och aktivitet ökade, dock sågs en ökad kortisolnivå i kontrollgruppen (Jennings et al. 2021). Blodtryck och hjärtfrekvensen hos barnen i interventionsgruppen visade signifikanta ökning efter terapibesöket än före vilket var en önskad effekt (McCollough et al. 2018). En studie visade inga signifikanta förändringar på blodtryck och hjärtfrekvens (Silva & Osório, 2018). En studie som tog salivprov på kortisol- och CRP-nivån hade samma normalvärde i både kontroll- samt interventionsgrupp (Branson et al. 2017). Blodtryck och hjärtfrekvens hos barnen studerades före samt efter hundterapi, detta visade inga signifikanta förändringar (Silva & Osório, 2018). Studier observerade att hundterapi hade smärtlindrande effekt hos barnen (Lindström Nilsson et al. 2020; Silva & Osório, 2018). Leken med terapihunden minskade barnens smärta när de fick tänka på annat (Lindström Nilsson et al. 2020). Tydliga skillnader på förbättrade smärtnivåer sågs hos barn som fick hundterapi (Silva & Osório, 2018), se *tabell 2*.

Föräldrar och vårdpersonalens erfarenheter

Resultatet i två studier visade föräldrarnas och vårdpersonalens upplevelser kring barnens emotionella reglering som påverkades positivt av terapibesöket (Guillen Guzmán et al. 2022; Uglow, 2019). Vårdpersonalen upplevde att barnen lättare kunde hantera sina känslor och blev mindre utåtagerande av hundassisterad terapi (Guillen Guzmán et al. 2022). Tillsammans ansåg vårdpersonal och föräldrar att barnen visade glädje samt uppskattning av terapihunden (Uglow, 2019). Föräldrar menade på att barnen hade nytta av hundterapi, en del upplevde osäkerhet kring fördelarna dock önskade alla nytt terapibesök (Hinic et al. 2019; Uglow, 2019). Av föräldrar svarade 98% att terapihunden var värdefull för barnen. Barnens upplevda njutning av terapihunden skattades högt av föräldrar och vårdpersonal, dock framgick inget skattningsvärde. Av vårdpersonalen ansåg 84% att terapihunden var till stor fördel, 16% ansåg att terapihunden var förhållandevis fördelaktig och 100% ansåg att terapihunden var ett värdefullt komplement till vården (Uglow, 2019).

Tabell 2. Mätbara effekter av hundassisterad terapi.

Författare	Tidsåtgång/ upprepade sessioner	Datainsamling före och/eller efter	Skillnad mellan före och efter session eller mellan grupper (p-värde)
Branson et al. (2017)	Engångs session på 10 minuter Interventions-grupp: hundassisterad terapi Kontrollgrupp: gosedjurshund	HAIS. Salivbiomarkör STAI-C. PANAS-C. PAS. Datainsamling före och efter.	Ökningar i positiv humörpåverkan, före/efter: Interventionsgrupp (p=0,76), Kontrollgrupp, (p=0,63). Minskningar i negativ humörpåverkan, före/efter: Interventionsgrupp (p=0,35), Kontrollgrupp, saknas information. Tillståndsångest, före/efter: Interventionsgrupp, (p=0,16). Kontrollgrupp, saknas information. Salivkortisol för-/efter, interventionsgrupp (p=0,47). CRP för-/efter, interventionsgrupp (p=0,18). Större ökningar syntes i interventionsgruppen, trots de sågs inga signifikanta skillnader mellan interventions- och kontrollgruppen gällande ökad positiv påverkan på humöret, (p=0,90), minskad negativ påverkan (p=0,71).
Guillen Guzmán et al. (2022)	Information saknas	SCRS. SRS-2. Datainsamling före och efter.	Ökad närvaro, (p=0,016). Känslomässiga utbrott minskade, (p=0,012).
Hinic et al. (2019)	8-10 min session. Interventionsgrupp: hundassisterad terapi. Kontrollgrupp: pusselaktivitet.	STAIC. Datainsamling efter sessionen.	Tillståndsångest: Interventionsgrupp, (p = <0,001). Kontrollgrupp, (p= <0,001). Baslinjeångest mellan grupperna: Före, (p=0,537). Efter, (p=0,002). Ångestförändringspoäng mellan grupperna, (p=0,004).
Jennings et al. (2021)	Fem till tio minuter session. Interventionsgrup p. Kontrollgrupp.	Lansky-skalan. Salivbiomarkör Wong-Baker ansiktsskala. Datainsamling före och efter.	Aktivitetsnivå tre timmar efter var högre i interventionsgruppen än i kontrollgruppen (p<0,001). Humörskillnad mellan grupperna, interventionsgrupp uppvisade positivare humör efter än före, (p <0,001). Positivare humör: kontrollgrupp, (p=0,070). Interventionsgrupp, (p=0,008). Salivkortisol: Inga signifikanta skillnader mellan grupperna, (p=0,037).
Lindström Nilsson et al. (2020)	Information saknas	Ansiktsskala Enkäter - Fasta och fria svarsalternativ.	Barnens välbefinnande skattades högre efter intervention än före (p< 0,001). Barnen skattade sjukhusvistelsen högre efter än före intervention:(P=0,002). Interaktion med hund: 93% uppskattade hundterapi besöket.

		Datansamling före och efter.	
McCullough et al. (2018)	10 till 20 minuter lång session per vecka under fyra månader. Interventionsgrupp. Kontrollgrupp.	Blodtryck och hjärtfrekvens. STAI. STAI-CH. PedsQL™. Datansamling av mätvärden före och efter.	Både interventionsgrupp och kontrollgrupp upplevde minskad tillståndångest (p=0,001). Blodtryck och hjärtfrekvens före: interventionsgrupp, (p=0,627) kontrollgrupp, (p=0,008). Efter: Interventionsgrupp visade signifikant blodtrycksökning systoliskt = (p=0,016). Diastoliskt= (p=0,027), hjärtfrekvens (p=0,009). Kontrollgrupp inga förändringar (p >.566). Interventionsgrupp: från före- till efter visades systoliskt blodtryck (p= 0,021), diastoliskt blodtryck (p=0,028) och hjärtfrekvens (p=0,017). Kontrollgrupp visade inga förändringar från före och efter av standardvård (p >.133).
Mulvaney-Roth et al. (2023)	Fem till 30 minuters session. Interventions- och kontrollgrupp	SAS. Datansamling före och efter.	Signifikant minskning av ångestpoäng i ett omvänt samband, vid ökad ålder minskar ångesten (p=0,036).
Silva, N. B. & Osório, (2018)	30 minuter per vecka, max tre sessioner. Bekvämlighetsurval till interventionsgrupp.	Blodtryck och hjärtfrekvensen BRUMS. ESI. CDI. Faces Pain Scale AUQEI. Datansamling före och efter.	Förbättring sågs gällande smärtnivå (p=0,046), minskad stress, (p=0,005), minskad irritation, (p= 0,041), och minskad depression, (p=0,069).

Barns, föräldrars- och vårdpersonalens upplevelser av hundassisterad terapins effekt på barns välbefinnande anges som andel, %, P = p-värde anges vid jämförelse mellan före och efter session samt mellan interventions- och kontrollgruppen, <= Sämre än, > = Bättre än, Information saknas = Ingen information om detta framgick i artiklarna. **HAIS** (Human-Animal Interaction Scale), **STAI-C** (State Anxiety Inventory for Children), **PANAS-C** (Positive and Negative Affect Schedule for Children), **PAS** (Pet Attitude Scale), **SCRS** (Self-Control Rating Scale), **SRS-2** (Social Responsiveness Scale-2), **STAIC** (State-Trait Anxiety Scale for Children). **STAI** (State-Trait Anxiety Inventory), **STAI-CH** (State-Trait Anxiety Inventory-Child), **PedsQL™** (The Pediatric Quality of Life Inventory), **SAS** (State Anxiety Scale), **BRUMS** (Brunel Mood Scale), **ESI** (Child stress symptoms inventory), **CDI** (Child depression inventory), **AUQEI** (Quality of Life Evaluation Scale).

3.2 Kvalitativt resultat

Resultat som besvarade studiens frågeställning: Vilka erfarenheter finns rörande patienters effekt på välbefinnande i barnsjukvård. Huvudtemat och *Upplevda erfarenheter av hundassisterad terapi i flera perspektiv* med tillhörande underteman presenteras i figur 2 där resultatet redovisas under rubriker i löpande text. *Förbättrat psykologiskt välbefinnande; Förbättrad social interaktion; Förbättrad sjukhusupplevelse.*

Figur 2. Huvudtema med tillhörande underteman.

Upplevda erfarenheter av hundassisterad terapi i flera perspektiv

Huvudtemat knyter samman olika upplevelser av hundterapi som förbättrar välbefinnandet hos barn.

Förbättrat psykologiskt välbefinnande

Ett ökat psykologiskt välbefinnande hos barn beskrevs i flera studier (Cowfer, Akard & Gilmer, 2021; Lindström Nilsson et al. 2020; Moreira et al. 2016; Guillen Guzmán et al. 2022). En studie resulterade i att barnen uppvisade ett positivare humör, de beskrev det som tröstande att klappa terapihunden. Även leken med hunden gjorde barnen glad (Lindström Nilsson et al. 2020). Vårdpersonal och föräldrar upplevde att barnens emotionella reglering påverkades positivt av terapihundbesöket (Moreira et al. 2016; Guillen Guzmán et al. 2022). Föräldrar och vårdpersonal såg att barn blev lugnare och gladare av denna terapiform (Moreira et al. 2016; Guillen Guzmán et al. 2022). Vårdpersonalen upplevde att barnen lättare kunde hantera sina känslor och blev mindre utåtagerande den dagen de fick hundassisterad terapi. Barnen visade glädje, uppskattning samt minskad ångest av terapihunden menade vårdpersonalen och föräldrarna (Moreira et al. 2016).

Förbättrad social interaktion

Studier visade föräldrar och vårdpersonalens erfarenheter av förbättrad social interaktion hos barnen som ett resultat av hundterapi (Moreira et al. 2016; Guillen

Guzmán et al. 2022). Föräldrar ansåg att barnen vågade socialisera sig lättare i sjukhusmiljön efter hundassisterad terapi (Moreira et al. 2016). Vårdpersonalen upplevde att barnens sociala interaktioner samt kommunikation förbättrades. Barnen blev mer pratsamma när terapihunden kom till sjukhuset vilket ledde till att deras rädsla försvann (Guillen Guzmán et al. 2022; Moreira et al. 2016).

Förbättrad sjukhusupplevelse

Flera studier visar att barnens sjukhusupplevelse förbättrades av hundterapi (Cowfer, Akard & Gilmer, 2021; Lindström Nilsson et al. 2020; Guillen Guzmán et al. 2022; Moreira et al. 2016). Terapiformen uppskattades av barnen som gillade att träffa terapihunden, de fick något att se fram emot och upplevde att tiden gick fortare medan de väntade vilket underlättade barnens sjukhusvistelse (Cowfer, Akard & Gilmer, 2021; Lindström Nilsson et al. 2020). Flera barn ansåg att de fick för lite tid med hunden och önskade längre stunder. Föräldrar upplevde att barnen såg fram emot terapibesöket vilket kunde vara det som fick barnen att ta sig upp ur sängen (Cowfer, Akard & Gilmer, 2021). Vårdpersonalen beskrev att barnen kände sig bekväma och lättare anpassade sig till sjukhusmiljön (Guillen Guzmán et al. 2022; Moreira et al. 2016). Barnens sjukhusrelaterade trauma minskade (Moreira et al. 2016). Föräldrar och vårdpersonal ansåg att barnen fokuserade på samt distraherades av terapihunden vilket underlättade behandlingar där färre komplikationer uppstod (Moreira et al. 2016).

4 Diskussion

4.1 Huvudresultat

Litteraturstudiens syfte var att beskriva och sammanställa patienters mätbara och erfarna effekt på välbefinnande av djurassisterad terapi inom barnsjukvård. Barnen uppvisade förbättrade psykologiska, fysiologiska och sociala effekter av hundassisterad terapi som ökade barnens välbefinnande samt påverkade deras sjukhusvistelse positivt.

Terapihundbesöken minskade barnens stress, ångest, irritation, depression och smärta. Barnens känslohantering underlättades och kommunikation samt social interaktion förbättrades av terapiformen enligt föräldrar och vårdpersonal.

4.2 Resultatdiskussion

Resultatets vetenskapliga referenser är markerade med (*).

Diskussion av psykologiska välbefinnandeeffekter av hundassisterad terapi där barnen uppvisade ett positivare humör efter interventionen (*Hinic et al. 2019; *Jennings et al. 2021; *Lindström Nilsson et al. 2020; *Silva & Osório, 2018). Enligt MacDonald och Barrett (2016) förbättras humöret hos människor vid interaktioner med terapidjur. Detta styrker Rodríguez-Martínez et al. (2021) som menar att humöret ökade även hos vuxna patienter efter terapisesionen. En syntes om minskad stress, minskad irritation, minskad depression (*Silva & Osório, 2018) och minskad ångest sågs hos barnen i samband med terapisesionen (*Branson et al. 2017; *Hinic et al. 2019; *McCollough et al. 2018; *Mulvaney Roth et al. 2023). Smith et al. (2020) skriver att även äldre patienter med ångest och depression reagerar positivt i sällskap av terapihunden genom minskad ångest. Resultat där ingen signifikant förändring mellan kontroll- och interventionsgrupp uppmätts (*Branson et al. 2017; *Hinic et al. 2019) kanske beror på att båda grupper erhållit olika interventioner som pussel eller gosadjur. För enligt Ramdaniati et al. (2023) kan lekintervention lindra ångesten hos barn. Barnen beskrev terapihunden som tröstande att klappa och leka med vilket gjorde barnen glad (*Lindström Nilsson et al. 2020). Hundassisterad terapi kan ge barnen tröst, minska känslomässiga utbrott och kan underlätta ingrepp genom distraktion eller motivation både till mental samt fysisk återhämtning (Cotoc & Notaro, 2022; Yap, Scheinberg & Williams 2017). Enligt Rodriguez, Bibbo & O'Haire (2022) blev barnen lugnare vid svåra procedurer om terapihunden var där. Författarnas teoretiska referensram, Florence Nightingale såg tidigt vilka hälsofördelar djur hade under behandlingstiden (Sarman & Günay, 2023) och noterade dess terapeutiska roll som ökade välbefinnandet samt levnadsglädjen hos patienten (Alligood, 2014). Både Cotoc och Notaro (2022) samt Rodriguez, Bibbo och O'Haire (2022) skriver att närvaro av en terapihund kan hjälpa barnen att känna minskad stress, rädsla och ångest. Även guldfiskar har visats sig ha psykologiska effekter efter en intervention vilket minskade ångesten hos barn skriver Sarman och Günay (2023).

Diskussion av fysiologiska effekter som minskade kortisolnivåer observerades hos barnen när humör och aktivitet ökade (*Jennings et al 2021; *Branson et al. 2017). Frisättningen av stresshormonet kortisol minskar vid interaktion med djur menar Demiralay och Keser (2022). När barnen klappar och gosar med terapihunden frisätts oxytocin vilket är ett må-bra hormon (Svenska Akademiens, 2021) som gör att barnet blir lugn skriver Ang och MacDougall (2022). I studien av Lovrić, Farčić, Mikšić och

Gvozdanović Debeljak (2020) sågs andra fysiologiska effekter hos funktionshindrade barn som gick på terapeutisk ridning. Barnens andning underlättades och blev lugnare framför allt under sömn. Terapeutisk ridning mobiliserade bukmuskulaturen hos barnet, de rytmiska rörelserna aktiverade peristaltiken i tarmarna. Vätske- och matintaget ökade hos barnen när de aktiverade sig med hästen vilket hjälpte tarmfunktion då de fick mindre förstoppningsproblematik. Lovrić et al. (2022) menar att detta är avgörande för välbefinnandet hos barnet. Det är grundläggande behov som behöver tillfredsställas för att barnet ska kunna uppnå hälsa och välbefinnande skriver Jansson och Drevenhorn (2015). Hundterapi sågs även ha en smärtlindrande effekt hos barnen (*Lindström Nilsson et al. 2020; *Silva & Osório, 2018). De intygar Calcaterra et al. (2015) samt Cotoc och Notaro, (2022) att hundterapi påvisar märkbara samt signifikanta effekter på barns smärta, vilket styrker terapimetodens symtomlindrande effekt. Genom att minska barnens lindande av tillämpad terapimetod påverkade det barnens mående, vilket ledde till ökat välbefinnande (Cotoc & Notaro, 2022).

I diskussion kring hundterapiens positiva effekter på barns emotionella reglering ur ett vårdpersonal- och föräldraperspektiv (*Moreira et al. 2016; *Guillen Guzmán et al. 2022; *Uglow, 2019). Terapihunden har en lugnande effekt hos barn vilket minskar utbrott orsakat av aggression eller rädsla (Rodriguez, Bibbo & O'Haire, 2022; Ang & MacDougall, 2022). Även Ang och MacDougall (2022) påvisar att vårdpersonalen såg en minskning av känslomässiga utbrott. Föräldrar noterade att barnens engagemang och motivation ökade under terapihundens närvaro (Richardson, Mackenzie, Lovarini & Dickson, 2022). Denna icke-farmakologiska terapiform har även använts på äldre oroliga patienter för att lugna dem (Smith et al. 2020).

Diskussion kring föräldrar och vårdpersonalens erfarenheter av hundterapiens positiva påverkan på barnens sociala interaktioner (*Moreira et al. 2016; *Guillen Guzmán et al. 2022). Enligt MacDonald och Barrett (2016) leder närvaron av djur till andra samtalsämnen än barnets tillstånd, detta skapar en diskussion vilket förbättrar relationen mellan patienten och sjuksköterskan. Patienterna får en ökad motivation att stärka relationen till vårdpersonalen menar Cotoc och Notaro (2022). Purewal et al. (2017) skriver att hundassisterad terapi ökar det sociala lekbeteendet, uppmuntrar och terapiformen underlättar den sociala interaktionen samt kommunikationen menar Yap, Scheinberg och Williams (2017). Vårdpersonalen upplevde att barnens sociala interaktion och kommunikation förbättrades eftersom barnen blev mer pratsamma när

terapihunden kom till sjukhuset (*Guillen Guzmán et al. 2022; *Moreira et al. 2016). Enligt Stefanini, Martino, Allori, Galeotti och Tani (2015) blir barnen mindre tillbakadragna när djur är med. Studien av Wesenberg, Mueller, Nestmann och Holthoff-Detto (2019) observerade hur kommunikationen på ett äldreboende påverkades av terapihundens närvaro, vilket visade sig öka boendenas verbala kommunikation. Social interaktion och kommunikation är viktigt när en grundutbildad sjuksköterska ska ge god omvårdnad (Svensk sjuksköterskeförening, 2017) för att barnet ska kunna uppnå hälsa och välbefinnande (Jansson & Drevenhorn, 2015).

I diskussion kring barnens erfarenhet av terapihundens positiva påverkan under sjukhusvistelsen (*Cowfer, Akard & Gilmer, 2021; *Lindström Nilsson et al. 2020; *Guillen Guzmán et al. 2022; *Moreira et al. 2016). Enligt Cotoc och Notaro (2022) fick barn en positivare uppfattning om sjukhusmiljön vilket förstärkte deras deltagande. Hunden normaliserade sjukhusupplevelsen vilket gjorde sjukhusmiljön till en positiv plats dit barnen ville återvända (Rodriguez, Bibbo & O'Haire, 2022; Yap, Scheinberg & Williams, 2017). Även MacDonald och Barrett (2016) påvisar detta då hundens närvaro gjorde sjukhusmiljön till en plats som känns trygg för barnen. Miljön som barnet befinner sig i spelar därför en stor roll för hälsan, genom att få känna sig lugn, trygg och få känna en gemenskap skriver Edvardsson och Wijk (2019). Under en sjukhusvistelse blir miljön en stor del av patientens upplevelse menar Ternstedt och Norberg (2019). Vårdpersonalen upplevde att barnen kände sig mer bekväma och lättare kunde anpassa sig till sjukhusmiljön (*Guillen Guzmán et al. 2022; *Moreira et al. 2016). Barnen kunde längta till sin behandling då dem fick träffa hunden igen skriver Rodriguez, Bibbo och O'Haire (2022). Vilket författarna anser är ett positivt betyg för sjukhusvistelsen som annars ses som en skrämmande miljö. Även Yap, Scheinberg och Williams (2017) skriver att hundterapibesöket är fördelaktigt för barn under en längre sjukhusvistelse i form av förebyggande åtgärder. Smith et al. (2020) skriver att hundterapi är en billig icke-medicinsk behandling som kan vara till fördel för patienten och kan förbättra upplevelsen av patientens sjukhusvistelse. Florence Nightingale uppmuntrade tidigt användningen av djur och uttryckte att djuret var ett utmärkt sällskap till sjuka patienter. Cotoc och Notaro (2022) menar att barnens följsamhet samt motivation till vården ökar som resultat av terapihundbesöken. Författarna reflekterar kring om detta möjligtvis kan korta ner vårdtiden samt minimera patientens lidande. För ett barn kan sjukhusvården vara skrämmande, skapa ångest och osäkerhet. Där menar Li

et al. (2016) att tryggheten är en viktig del för barnets välbefinnande. MacDonald och Barrett (2016) skriver att när människor vistas längre stunder med djur leder det till en känsla av minskad ensamhet vilket ger ökade känslor av välbefinnande.

4.3 Metoddiskussion

Litteraturstudien har en beskrivande design vilket ansågs lämpligt eftersom befintlig forskning inom området har sammanställts. En litteraturstudie kan skapa fördjupad förståelse inom ett område samt förtydliga efterfrågan kring vidare forskning vilket kan ligga till grund för klinisk implikation (Polit & Beck, 2017).

Sökningar gjordes i PubMed som är en av de största databaserna kring omvårdnadsforskning (Polit & Beck, 2017). Sökning gjordes till en början i Cinahl och PubMed. När önskvärt antal artiklar påträffades öppnades en möjlighet för att enbart inkludera artiklar med hundassisterad terapi vilket var författarnas önskan om inriktning. Cinahlsökningen gav främst dubletter, därav fortsattes sökning i PubMed. Sökningen i PubMed gav relevanta resultat som besvarade syftet till litteraturstudien. Användandet av endast en databas kan ses som en svaghet samt resultera i bortfall av artiklar som möjligtvis hade kunnat besvara litteraturstudiens syfte (Polit & Beck, 2017). Författarna använde sig av MeSH i en av sökningarna för att identifiera nyckelord i vetenskapliga artiklar. Även booleanska termer som AND och OR anlades i sökningarna för att kunna addera sökblock vilket ger både bredare samt avgränsade resultat som är relevant till studiens syfte skriver Polit och Beck (2017).

Inklusions- och exklusionskriterier har utvecklats för att insamlat material endast ska svara på syfte och frågeställning. Inklusionskriterierna innefattar endast originalstudier eftersom de är primärstudier, vilket används i litteraturstudier (Polit & Beck, 2017). Artiklar med hundassisterad terapi inkluderades då den grundutbildade sjuksköterskan i sjukhusmiljö ska kunna bedriva vården kring ett barn och kunna tillämpa denna komplementära metod som terapiformen är. För att kunna styrka barnens upplevda effekter som terapihunden gav inkluderades föräldrars och vårdpersonalens perspektiv. Författarna inkluderade kvantitativa artiklar med både kvasiexperimentell design och (RCT) randomiserade kontrollerade studier för att kunna utvärdera effekterna. RCT studier anses ha mest tillförlitliga samt giltiga bevis (Evans, 2002). Dock fanns inte önskat antal RCT, därav valde författarna att inkludera kvasiexperimentell

design. Kvalitativa studier inkluderades det avser levda och erfarna upplevelser från verkligheten. Två ansatser kan komplettera varandra samt ge en större evidenskraft om resultatet styrker varandra med siffror och upplevelse (Polit & Beck, 2017). Författarna vinklade en frågeställning, där studieresultatet kunde innefatta barnens, föräldrarnas samt vårdpersonalens perspektiv kring effekter som hundassisterad terapi har på barns välbefinnande för att besvara syftet. Genom att utvärdera hur fördelaktigt ett tillvägagångssätt är, visar det vikten av flera olika personers perspektiv. Detta kan påvisa negativa aspekter till ett kanske annars fördelaktigt tillvägagångssätt (Polit & Beck, 2017). Exklusionskriterierna var bland annat artiklar som ej var skrivna på engelska, äldre än tio år och inte tillgängliga i fulltext. Tidsbegränsningar i sökningar kan ha för- och nackdelar. Författarna valde tio år vilket kan resultera i ett begränsat antal artiklar samtidigt som fördelarna med ny forskning är mer aktuell. Polit och Beck (2017) menar att begränsningar till engelska kan vara en svaghet då det inte är författarnas modersmål, detta kan leda till felaktig tolkning av artiklarna. Artiklar som inte kunde öppnas i fulltext exkluderades vilket kan vara en svaghet då dessa studier kan ha svarat på författarnas syfte. Författarna har enskilt översatt, analyserat samt bearbetat materialet. Denna procedur utfördes även tillsammans då författarna ville undvika feltolkningar vilket Polit och Beck (2017) menar på är en styrka.

Urvalsprocessen resulterade i 11 utvalda studier som erhöll hundassisterad terapi. Artiklarna granskades av relevans- och kvalitetsgransknings mallar, (*bilaga 1 & 2*) detta för att undersöka kvaliteten på artiklarna samt ge en tydlig översikt. Genom att undersöka artiklarnas metodiska kvalitet användes granskningsmallar som ett steg i en hel process. Att granska artiklar metodiskt enligt en struktur gör att studien erhåller en styrka (Polit & Beck, 2017).

Författarna har samarbetat fram materialet från 11 artiklar som inkluderats i litteraturstudien. Artiklarna granskades och rangordnades enligt evidenspyramiden i Polit och Beck (2017) för att se evidenskraften. Materialet sammanställdes och färgkodades efter teman. Färgkodningen samt teman underlättade arbetet med resultatet då författarna kunde sammanställa artiklar som presenterade samma effekter och erfarenheter. Färgkodning är ett välbeprövat arbetssätt vilket rekommenderas i dataanalysprocessen då materialet blir överskådligt vilket underlättar att viktig information kan lokaliseras (Polit & Beck, 2017). Båda ansatserna ställdes upp i en

metod- och resultattabell (*bilaga 3 & 4*), vilket förtydligar viktiga delar (Friberg, 2022). Studiernas ursprungsländer avser god ekonomi samt goda förutsättningar att bedriva högklassig sjukvård skriver Sveriges kommuner och regioner (SKR) (2019) vilket kan ses som en styrka i litteraturstudien. Då rika länder erhåller goda resurser som krävs för att tillämpa aktuell och klinisk forskning inom hälsa- och sjukvård. Kvantitativa resultat sammanställdes i tabell (*tabell 2*). I tabellen framgick det vilken datainsamlingsmetod, om mätningar skett för och/eller efter interventionen. Detta tillsammans med randomiserade antal deltagare ger studien högre kvalitet (Polit & Beck, 2017).

Författarna har eftersträvat ett objektiva arbetssätt där inga egna erfarenheter och värderingar har avspeglats, detta för att inte ändra uppfattning av studiernas resultat menar Polit och Beck (2017). Materialet som presenterats i resultatet har arbetats med noggrannhet för att inte medvetet falsifiera, fabricera eller plagiera. Informerat samtycke har varit en viktig aspekt. Att både barn och föräldrar fått information som frivilligt godkänts innan medverkan i studien, samt kunna avbryta sitt deltagande när som helst. Det ska alltid vara barnet som bestämmer om hen vill delta oavsett föräldrarnas önskan (Hallström, 2015). En styrka för litteraturstudien kan vara att de inkluderade artiklarna styrker de positiva effekterna för att besvara syftet, dock visar två artiklar ingen signifikant skillnad av hundterapi när kontrollgruppen fick lekterapi. Detta påvisar även lekterapiens effekter på ett barns välbefinnande.

4.4 Kliniska implikationer för omvårdnad

Detta examensarbete kan tillföra kunskap om djurassisterad terapi för sjuksköterskor inom hälso- och sjukvården med förhoppning om ett växande intresse. Djurassisterad terapi kan användas av den omvårdnadsansvariga sjuksköterskan som en icke-farmakologisk komplementär metod för att påverka välbefinnandet hos patienter. Som blivande sjuksköterska anser författarna att det är av stor vikt att se till patientens enskilda behov och kunna tillämpa rätt verktyg för främjandet av vårdkvalitén.

4.5 Förslag till fortsatt forskning

Resultatet i litteraturstudien visar positiva effekter av både mätbara och erfarna resultat av hundassisterad terapi. Sjuksköterskor upplever att hundassisterad terapi underlättar barnens sociala interaktioner vilket förenklar omvårdnaden av barn som annars anses vara en svår uppgift. För att säkerställa att hundassisterad terapi erhåller hög kvalitet

krävs fortsatt forskning kring effekterna och upplevelserna av terapimetoden, även negativa aspekter samt hygieniska perspektiv är viktigt för säkerheten. Detta för att hanteringen av hundterapi ska bli tryggare för alla involverade. Mer forskning behövs av hundterapi för att denna metod ska kunna tillämpas inom barn hälso- och sjukvården i större omfattning vilket skulle kunna ge sjuksköterskor inom barnsjukvård flera icke-medicinska metoder för att öka barnens välbefinnande.

4.6 Slutsats

Barn uppvisade uppmätta psykologiska, fysiologiska och sociala effekter av hundassisterad terapi som ökade barnens välbefinnande samt påverkade deras sjukhusvistelse positivt. Erfarenheter visar att terapiformen uppskattas av både barn, föräldrar och vårdpersonal. Barnet fokuserade och distraherades av terapihunden vilket underlättade behandlingar och minskade komplikationer. Resultatet visar att hundterapi är en gynnsam metod att använda.

Referenser

Resultatets vetenskapliga referenser är markerade med (*).

Alligood, M.R. (red.) (2014). *Nursing theorists and their work*. (Eighth edition.) St. Louis, Missouri: Elsevier/Mosby.

Ang, C. S., & MacDougall, F. A. (2022). An Evaluation of Animal-Assisted Therapy for Autism Spectrum Disorders: Therapist and Parent Perspectives. *Psychological studies*, 67(1), 72–81. doi:10.1007/s12646-022-00647-w

Björk, M. (2015). Barn med tumörsjukdom. I Hallström, I. & Lindberg, T. (red.). *Pediatrisk omvårdnad*. (Andra upplagan). Stockholm: Liber, ss. 258–264.

Björkman, I., Lützén, K. & Jakobsson Ung, E. (2019). Sjuksköterskan som professionell yrkesutövare, forskare och samhällsförändrare. I Ehrenberg, A, Wallin, L & Edberg, A-K. (red.) (2019). *Omvårdnadens grunder Ansvar och utveckling*. Tredje upplagan Lund: Studentlitteratur, ss. 25–42.

*Branson, S. M., Boss, L., Padhye, N. S., Trötscher, T. & Ward, A. (2017). Effects of Animal-assisted Activities on Biobehavioral Stress Responses in Hospitalized Children: A Randomized Controlled Study. *Journal of Pediatric Nursing*, 36, 84–91. doi: 10.1016/j.pedn.2017.05.006

Calcaterra, V., Veggiotti, P., Palestini, C., De Giorgis, V., Raschetti, R., Tumminelli, M., Mencherini, S., Papotti, F., Klersy, C., Albertini, R., Ostuni, S., & Pelizzo, G. (2015). Post-operative benefits of animal-assisted therapy in pediatric surgery: a randomised study. *PloS one*, 10(6), e0125813. doi:10.1371/journal.pone.012813

Cotoc, C., & Notaro, S. (2022). Race, Zoonoses and Animal Assisted Interventions in Pediatric Cancer. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(13), 7772. doi:10.3390/ijerph19137772

*Cowfer, B. A., Akard, T. F. & Gilmer, M. J. (2021). Animal-Assisted Interventions for Children with Advanced Cancer: Child and Parent Perceptions. *Palliative medicine reports*, 2(1), 328–334. doi:10.1089/pmr.2021.0039

Demiralay, Ş., & Keser, İ. (2022). The effect of pet therapy on the stress and social anxiety levels of disabled children: A randomized controlled trial. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 48, N.PAG. doi:10.1016/j.ctcp.2022.101574

Denzer-Weiler, C. & Hreha, K. (2018). The use of animal-assisted therapy in combination with physical therapy in an inpatient rehabilitation facility: A case report. *Complementary therapies in clinical practice*, 32, 139–144. doi:10.1016/j.ctcp.2018.06.007

Edner, A., Lindström-Nilsson, M., & Melhus, Å. (2021). Low risk of transmission of pathogenic bacteria between children and the assistance dog during animal-assisted therapy if strict rules are followed. *The Journal of hospital infection*, 115, 5–9. doi:10.1016/j.jhin.2021.04.025

Edvardsson, D. & Wijk, H. (2019). Omgivningens betydelse. I Edberg, A. & Wijk, H. (red.). *Omvårdnadens grunder Hälsa och ohälsa*. (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 119–144.

Ehnfors, M., Ehrenberg, A. & Thorell-Ekstrand, I. (2013). *Nya VIPS-boken: välbefinnande, integritet, prevention, säkerhet*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Ejlertsson, G. (2019). *Statistik för hälsovetenskaperna*. (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur.

Enskär, C. & Golsäter, M. (2019) Från barn till ungdom. I F. Friberg & J. Öhlén. (red.), *Omvårdnadens grunder: Perspektiv och förhållningssätt*. Lund: Studentlitteratur, ss. 147–175.

Evans D. (2002). Systematic reviews of interpretive research: interpretive data synthesis of processed data. *The Australian journal of advanced nursing: a quarterly publication of the Royal Australian Nursing Federation*, 20(2), 22–26.

Friberg, F. (2022). Tankeprocessen under examensarbete. I Friberg, F. *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (Fjärde upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 41–56.

Friberg, F. (2019). Hälsa. I Friberg, F. & Öhlén, J. (red.). *Omvårdnadens grunder Perspektiv och förhållningssätt*. (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 383–405.

Friberg, F. & Öhlén, J. (2019). Person. I Friberg, F. & Öhlén, J. (red.). *Omvårdnadens grunder Perspektiv och förhållningssätt*. (Tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 311–334.

*Guillen Guzmán, E., Sastre Rodríguez, L., Santamarina-Perez, P., Hermida Barros, L., García Giralt, M., Domenec Elizalde, E. & Morer Liñan, A. (2022). The Benefits of Dog-Assisted Therapy as Complementary Treatment in a Children’s Mental Health Day Hospital. *Animals*, 12(20), 2841. doi:10.3390/ani12202841

Hallström, I. (2015). Barn i hälso- och sjukvården. I Hallström, I. & Lindberg, T. (red.). *Pediatrik omvårdnad*. (Andra upplagan). Stockholm: Liber, ss. 24–30.

Hallström, I. (2015). Forskning med barn. I Hallström, I. & Lindberg, T. (red.). *Pediatrik omvårdnad*. (Andra upplagan). Stockholm: Liber, ss. 40–43.

*Hinic, K., Kowalski, M. O., Holtzman, K. & Mobus, K. (2019). The effect of a pet therapy and comparison intervention on anxiety in hospitalized children. *Journal of pediatric nursing*, 46, 55-61. doi:10.1016/j.pedn.2019.03.003

Holder, T. R. N., Gruen, M. E., Roberts, D. L., Somers, T. & Bozkurt, A. (2020). A Systematic Literature Review of Animal-Assisted Interventions in Oncology (Part II): Theoretical Mechanisms and Frameworks. *Integrative cancer therapies*, 19, doi:10.1177/1534735420943269

Jansson, A-K. & Drevenhorn, E. (2015). Hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn. I Hallström, I. & Lindberg, T. (red.). *Pediatrisk omvårdnad*. (Andra upplagan). Stockholm: Liber, ss. 24-27.

*Jennings, M. L., Granger, D. A., Bryce, C. I., Twitchell, D., Yeakel, K. & Teaford, P. A. (2021). Effect of animal assisted interactions on activity and stress response in children in acute care settings. *Comprehensive Psychoneuroendocrinology*, 8, 100076. doi:10.1016/j.cpniec.2021.100076

Karolinska institutet (2023). *Alternativ- och komplementärmedicin*.

<https://mesh.kib.ki.se/term/D000529/complementary-therapies> [2023-06-15]

Kirkevoid, M. (2000). *Omvårdnadsteorier: analys och utvärdering*. (2., [omarb. och utvidgade] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Li, W. H. C., Chung, J. O. K., Ho, K. Y. & Kwok, B. M. C. (2016). Play interventions to reduce anxiety and negative emotions in hospitalized children. *BMC pediatrics*, 16, 36. doi:10.1186/s12887-016-0570-5

*Lindström Nilsson, M., Funkquist, E. L., Edner, A. & Engvall, G. (2020). Children report positive experiences of animal-assisted therapy in paediatric hospital care. *Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992)*, 109(5), 1049–1056. doi:10.1111/apa.15047

Lovrić, R., Farčić, N., Mikšić, Š., & Gvozdanović Debeljak, A. (2020). Parental Perception of Changes in Basic Life Needs of Children with Disabilities after Six Months of Therapeutic Horseback Riding: A Qualitative Study. *International journal of environmental research and public health*, 17(4), 1213. doi:10.3390/ijerph17041213

MacDonald, J. M., & Barrett, D. (2016). Companion animals and well-being in palliative care nursing: a literature review. *Journal of clinical nursing*, 25(3-4), 300-310. doi:10.1111/jocn.13022

*McCullough, A., Ruehrdanz, A., Jenkins, M. A., Gilmer, M. J., Olson, J., Pawar, A. & O'Haire, M. E. (2018). Measuring the effects of an animal-assisted intervention for pediatric oncology patients and their parents: A multisite randomized controlled trial. *Journal of Pediatric Oncology Nursing*, 35(3), 159-177.

doi:10.1177/1043454217748586

Mora, D. C., Jong, M. C., Quandt, S. A., Arcury, T. A., Kristoffersen, A. E. & Stub, T. (2023). Supportive care for cancer-related symptoms in pediatric oncology: a qualitative study among healthcare providers. *BMC complementary medicine and therapies*, 23(1), 104. doi:10.1186/s12906-023-03924-x

*Moreira, R. L., Gubert, F. D. A., Sabino, L. M. M. D., Benevides, J. L., Tomé, M. A. B. G., Martins, M. C. & Brito, M. D. A. (2016). Assisted therapy with dogs in pediatric oncology: relatives' and nurses' perceptions. *Revista brasileira de enfermagem*, 69, 1188-1194. doi:10.1590/0034-7167-2016-0243

*Mulvaney-Roth, P., Jackson, C., Bert, L., Eriksen, S. & Ryan, M. (2023). Using Pet Therapy to Decrease Patients' Anxiety on Two Diverse Inpatient Units. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*, 29(2), 112–121.

doi:10.1177/1078390321999719

Nabors, L., Bartz, J., Kichler, J., Sievers, R., Elkins, R. & Pangallo, J. (2013). Play as a mechanism of working through medical trauma for children with medical illnesses and their siblings. *Issues in comprehensive pediatric nursing*, 36(3), 212–224.

doi:10.3109/01460862.2013.812692

Nilsson, S. (2015). Smärta hos barn. I Hallström, I. & Lindberg, T. (red.). *Pediatrik omvårdnad*. (Andra upplagan). Stockholm: Liber, ss. 143–149.

Polit, D.F. & Beck, C.T. (2017). *Nursing research: generating and assessing evidence for nursing practice*. (10th ed.) Philadelphia: Wolters Kluwer.

Purewal, R., Christley, R., Kordas, K., Joinson, C., Meints, K., Gee, N., & Westgarth, C. (2017). Companion animals and child/adolescent development: A systematic review

of the evidence. *International journal of environmental research and public health*, 14(3), 234. doi:10.3390/ijerph14030234

Reddekopp, J., Dell, C. A., Rohr, B., Fornssler, B., Gibson, M., Carey, B. & Stempien, J. (2020). Patient Opinion of Visiting Therapy Dogs in a Hospital Emergency Department. *International journal of environmental research and public health*, 17(8), 2968. doi:10.3390/ijerph17082968

Rennick, J. E., Dougherty, G., Chambers, C., Stremmer, R., Childerhose, J. E., Stack, D. M., Harrison, D., Campbell-Yeo, M., Dryden-Palmer, K., Zhang, X., & Hutchison, J. (2014). Children's psychological and behavioral responses following pediatric intensive care unit hospitalization: the caring intensively study. *BMC pediatrics*, 14, 276. doi: 10.1186/1471-2431-14-276

Richardson, K., Mackenzie, L., Lovarini, M., & Dickson, C. (2022). Occupational therapy incorporating dogs for autistic children and young people: Parent perspectives. *British Journal of Occupational Therapy*, 85(11), 859-868. doi:10.1177/03080226221086217

Rodrigo-Claverol, M., Manuel-Canals, M., Lobato-Rincón, L. L., Rodríguez-Criado, N., Roman-Casenave, M., Musull-Dulcet, E. & Miró-Bernaus, Y. (2023). Human–Animal Bond Generated in a Brief Animal-Assisted Therapy Intervention in Adolescents with Mental Health Disorders. *Animals*, 13(3), 358. doi:10.3390/ani13030358

Rodríguez, K. E., Bibbo, J., & O'Haire, M. E. (2022). Perspectives on facility dogs from pediatric hospital personnel: A qualitative content analysis of patient, family, and staff outcomes. *Complementary therapies in clinical practice*, 46, 101534. doi:10.1016/j.ctcp.2022.101534

Rodríguez-Martínez, M. D. C., De la Plana Maestre, A., Armenta-Peinado, J. A., Barbancho, M. Á., & García-Casares, N. (2021). Evidence of Animal-Assisted Therapy in Neurological Diseases in Adults: A Systematic Review. *International journal of environmental research and public health*, 18(24), 12882. doi:10.3390/ijerph1824112882

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur

Sarman, A. & Günay, U. (2023). The effects of goldfish on anxiety, fear, psychological and emotional well-being of hospitalized children: A randomized controlled study. *Journal of Pediatric Nursing*, 68, e69-e78. doi:10.1016/j.pedn.2022.11.012

Segersten, K. (2022). Att göra en graderande sammanställning av kvantitativ forskning – inspirerad av metaanalys. I Friberg, F. (red.). *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (Fjärde upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 157–167.

SFS 2010:659. *Patientsäkerhetslag*. Stockholm: Socialdepartementet.

*Silva, N. B. & Osório, F. L. (2018). Impact of an animal-assisted therapy programme on physiological and psychosocial variables of paediatric oncology patients. *PLoS One*, 13(4), e0194731. doi:10.1371/journal.pone.0194731

Sjukhushund (2023). <http://sjukhushund.se/> [2023-05-14]

Smith, C., Bixler, D., George, A., Fusco, N., & DeLuca, A. (2020). A pilot study of animal assisted activity among hospitalized older adults. *Geriatric nursing (New York, N.Y.)*, 41(6), 905–908. doi:10.1016/j.gerinurse.2020.06.016

Stefanini, M. C., Martino, A., Allori, P., Galeotti, F., & Tani, F. (2015). The use of Animal-Assisted Therapy in adolescents with acute mental disorders: A randomized controlled study. *Complementary therapies in clinical practice*, 21(1), 42–46. doi:10.1016/j.ctcp.2015.01.001

Stephoe, A., Deaton, A. & Stone, A. A. (2015). Subjective wellbeing, health, and ageing. *Lancet (London, England)*, 385(9968), 640–648. doi:10.1016/S0140-6736(13)61489-0

Svenska Akademiens ordbok (2021). *Komplementär*. Stockholm: Svenska Akademien.

<https://svenska.se/tre/?sok=komplement%C3%A4r&pz=2> [2023-06-14]

Svenska Akademiens ordbok (2021). *Oxytocin*. Stockholm: Svenska Akademien.

<https://svenska.se/tre/?sok=oxytocin&pz=2> [2023-06-14]

Svenska Akademiens ordbok (2021). *Patient*. Stockholm: Svenska Akademien.

<https://svenska.se/so/?sok=patient&pz=4> [2023-04-09]

Svenska Akademiens ordbok (2021). *Välbefinnande*. Stockholm: Svenska Akademien.

<https://svenska.se/so/?sok=v%C3%A4lbeffinnande&pz=1> [2023-05-09]

Svensk Sjuksköterskeförening (2017). Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska. 8.45. Tryckeri AB, Stockholm.

<https://www.swenurse.se/publikationer/kompetensbeskrivning-for-legitimerad-sjukskoterska>

Sveriges kommuner och regioner (SKR) (2019). *Svensk sjukvård i internationell jämförelse 2018*.

<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/svensksjukvardiinternationelljamforelse2018.65580.html>

*Ugnow, L. S. (2019). The benefits of an animal-assisted intervention service to patients and staff at a children's hospital. *British Journal of Nursing*, 28(8), 509–515.

doi:10.12968/bjon.2019.28.8.509

Wagner, C., Grob, C., & Hediger, K. (2022). Specific and Non-specific Factors of Animal-Assisted Interventions Considered in Research: A Systematic Review. *Frontiers in psychology*, 13, 931347. doi:10.3389/fpsyg.2022.931347

Wesenberg, S., Mueller, C., Nestmann, F., & Holthoff-Detto, V. (2019). Effects of an animal-assisted intervention on social behaviour, emotions, and behavioural and

psychological symptoms in nursing home residents with dementia. *Psychogeriatrics*, 19(3), 219-227. doi:10.1111/psyg.12385

Willman, A. (2019). Hälsa och välbefinnande. I Edberg, A-K. & Wijk, H. (Red.). *Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa*. (tredje upplagan). Lund: Studentlitteratur, ss. 31–48.

Yap, E., Scheinberg, A., & Williams, K. (2017). Attitudes to and beliefs about animal assisted therapy for children with disabilities. *Complementary therapies in clinical practice*, 26, 47–52. doi:10.1016/j.ctcp.2016.11.009

Yordy, M., Tuttle, M., Meyer, J. M. & Kartovicky, L. (2022). What Factors Influence Perceptions About Animal-Assisted Therapy? *Journal of Creativity in Mental Health*, 17(2), 230–245. doi:10.1080/15401383.2020.1848681

Bilagor

Bilaga 1. Relevansmall.

Artikelförfattare och publiceringsår				
		Ja	Delvis	Nej
1.	Är det som studeras i granskad originalstudie ¹ relevant i förhållande till syftet i litteraturstudien ² ?			
2	Är de deltagare som ingår i granskad originalstudie ¹ relevanta i förhållande till syftet i litteraturstudien ² ?			
3.	Är det sammanhang (kontext) som studeras i granskad originalstudie ¹ relevant i förhållande till syftet i litteraturstudien ² ?			
4.	Är granskad originalstudies ¹ ansats och design relevant i förhållande till syftet i litteraturstudien ² ?			
5.	Sammanvägd bedömning: bör granskad originalstudie inkluderas för kvalitetsgranskning i litteraturstudien ² ?			

Bilaga 2. Kvalitetsgranskningsmall.

	Kvalitetsgranskningsmall för <u>kvalitativ ansats</u> .	Ja , med motiveringen att...	Delvis , med motiveringen att...	Nej , med motiveringen att...	Går ej att bedöma , med motiveringen att...
Syfte					
1.	Är den granskade studiens syfte och eventuella frågeställningar tydligt formulerade?				
Metod					
2.	Är designen lämplig utifrån studiens syfte?				
3.	Är deltagarna relevanta i förhållande till studiens syfte?				
4.	Är urvalsmetoden samt inklusionskriterier och eventuella exklusionskriterier beskrivna?				
5.	Är det sammanhang (kontext) i vilket forskningen genomförs beskrivet?				
6.	Är datainsamlingsmetoden relevant i förhållande till studiens syfte?				
7.	Är analysmetoden redovisad och tydligt beskriven?				
8.	Är trovärdighetsaspekter för studien beskrivna? (Observera att detta kan finnas beskrivet i en artikels metoddel och/eller i dess diskussionsdel.)				
9.	Är forskningsetiska frågor för studien beskrivna?				

Resultat

10.	Är det resultat som redovisas relevant i förhållande till studiens syfte samt är det tydligt beskrivet?				
-----	---	--	--	--	--

Diskussion

11.	Diskuteras studiens resultat i förhållande till tidigare forskning samt eventuellt också teori?				
12.	Diskuteras den kliniska betydelse som studiens resultat kan ha?				
13.	Diskuteras studiens styrkor och svagheter vad gäller metod samt också eventuellt forskningsetik? (Observera att delar av detta kan finnas beskrivet i en artikels metoddel.)				

	Kvalitetsgranskningsmall för <u>kvantitativ ansats</u> .	Ja , med motiveringen att...	Delvis , med motiveringen att...	Nej , med motiveringen att...	Går ej att bedöma , med motiveringen att...
Syfte					
1.	Är den granskade studiens syfte och eventuella frågeställningar tydligt formulerade?				
Metod					
2.	Är designen lämplig utifrån studiens syfte?				
3.	Är undersökningsgruppen representativ?				
4.	Är urvalsmetoden samt inklusionskriterier och eventuella exklusionskriterier beskrivna?				
5.	Är datainsamlingsmetoden relevant i förhållande till studiens syfte?				
6.	Är mätmetodens validitet beskriven?				
7.	Är mätmetodens reliabilitet beskriven?				
8.	Är bortfallet beskrivet? (Observera att delar av detta kan finnas beskrivet i en artikels resultatdel.)				
9.	Är det beskrivet hur den statistiska analysen är utförd?				

10.	Är det beskrivet om och hur forskarna tillgodosett forskningsetiska frågor? (Observera att delar av detta kan finnas beskrivet på annan plats i artikeln, t.ex. i förstasidans sidotext eller strax före referenslistan.)				
Resultat					
11.	Är det resultat som redovisas tydligt och relevant i förhållande till studiens syfte?				
Diskussion					
12.	Diskuteras studiens resultat mot annan forskning och eventuellt också teori?				
14.	Diskuteras den kliniska betydelse som studiens resultat kan ha?				
15.	Diskuteras studiens styrkor och svagheter och eventuellt forskningsetik? (Observera att delar av detta kan finnas beskrivet i en artikels metoddel.)				

Bilaga 3. Metodmall.

Författare	Titel	Ansats och Design	Undersöknings-grupp	Datainsamlings-metod	Dataanalysmetod
Branson, S. M., Boss, L., Padhye, N. S., Trötscher, T., & Ward, A. 2017 USA	Effects of Animal-assisted Activities on Biobehavioral Stress Responses in Hospitalized Children: A Randomized Controlled Study.	Kvantitativ ansats. Randomiserad kontrollerad studie.	48 barn i ålder 7–17 år.	Human-Animal Interaction Scale (HAIS) Salivbiomarkör. State Anxiety Inventory for Children (STAI-C), PANAS-C Pet Attitude Scale (PAS)	Deskriptiv statistik. ANCOVA. T-test.
Cowfer, B. A., Akard, T. F., & Gilmer, M. J. 2021 USA	Animal-Assisted Interventions for Children with Advanced Cancer: Child and Parent Perceptions.	Kvalitativ ansats. Tvärsnitts design.	9 barn varav 5 pojkar och 4 flickor i ålder 3 – 17 år, med avancerad cancer. 12 föräldrar varav 3 män och 9 kvinnor över 18 år. 12 vårdgivare.	Semistrukturerade intervjuer.	Kvalitativ innehållsanalys.
Guillen Guzmán, E., Sastre Rodríguez, L., Santamarina-Perez, P., Hermida Barros, L., García Giralt, M., Domenec Elizalde, E., Ristol Ubach, F., Romero Gonzalez, M., Pastor Yuste, Y., Diaz Téllez,	The Benefits of Dog-Assisted Therapy as Complementary Treatment in a Children's Mental Health Day Hospital.	Mixed metod. Hermeneutisk fenomenologi.	23 barn, under 13 år.	Semistrukturerade intervjuer. Self-Control Rating Scale (SCRS). Social Responsiveness Scale-2 (SRS-2).	Deskriptiv statistik. Tematisk analys.

C., Romero Cela, S., Real Gisbert, L., Salmeron Medina, M., Ballesteros-Urpi, A., & Morer Liñan, A. 2022 Spanien					
Hinic, K., Kowalski, M. O., Holtzman, K., & Mobus, K. 2019 USA	The effect of a pet therapy and comparison intervention on anxiety in hospitalized children.	Kvantitativ ansats. Kvasi-experimentell design.	93 deltagare av båda könen, i ålder 6–17 år. Inlagda på allmän pediatrik slutenvårdsavdelning.	STAIC (State-Trait Anxiety Scale for Children).	Deskriptiv statistik. T-test. Chi-kvadratanalys.
Jennings, M. L., Granger, D. A., Bryce, C. I., Twitchell, D., Yeakel, K., & Teaford, P. A. 2021 USA	Effect of animal assisted interactions on activity and stress response in children in acute care settings.	Kvantitativ ansats. Randomiserad kontroll design.	80 deltagare 2–19 år av båda könen. Från olika intensivvårdsavdelningar med olika sjukdomar.	Lansky-skalan. Salivbiomarkör. Wong-Baker ansiktsskala.	ANCOVA.
Lindström Nilsson, M., Funkquist, E. L., Edner, A., & Engvall, G. 2020 Sverige	Children report positive experiences of animal-assisted therapy in paediatric hospital care.	Mixed metod. Enfas konvergent design.	50 barn 3–18 år av båda könen.	Ansiktsskala Enkäter - Fasta och fria svarsalternativ.	Deskriptiv statistik. Kvalitativ innehållsanalys.

<p>McCullough, A., Ruehrdanz, A., Jenkins, M. A., Gilmer, M. J., Olson, J., Pawar, A., Holley, L., Sierra-Rivera, S., Linder, D. E., Pichette, D., Grossman, N. J., Hellman, C., Guérin, N. A., & O'Haire, M. E.</p> <p>2018 USA</p>	<p>Measuring the Effects of an Animal-Assisted Intervention for Pediatric Oncology Patients and Their Parents: A Multisite Randomized Controlled Trial</p>	<p>Kvantitativ ansats. Randomiserade kontrollstudie.</p>	<p>106 barn i ålder 3–17 år med cancerdiagnos.</p> <p>138 föräldrar varav 98 mammor, 40 pappor och 10 anhöriga.</p>	<p>Blodtryck och hjärtfrekvens. STAI State–Trait Anxiety Inventory. State–Trait Anxiety Inventory–Child (STAI-CH). The Pediatric Quality of Life Inventory (PedsQL™).</p>	<p>T-test. Chi-kvadrattest.</p>
<p>Moreira, R. L., Gubert, F. D., Sabino, L. M., Benevides, J. L., Tomé, M. A., Martins, M. C., & Brito, M. A.</p> <p>2016 Brasilien</p>	<p>Assisted therapy with dogs in pediatric oncology: relatives' and nurses' perceptions.</p>	<p>Kvalitativ ansats. Observationsstudie.</p>	<p>16 deltagare. Föräldrar. Sjuksköterskor/Vårdpersonal.</p>	<p>Djupintervjuer.</p>	<p>Innehållsanalys.</p>
<p>Mulvaney-Roth, P., Jackson, C., Bert, L., Eriksen, S., & Ryan, M.</p> <p>2023 USA</p>	<p>Using Pet Therapy to Decrease Patients' Anxiety on Two Diverse Inpatient Units.</p>	<p>Kvantitativ ansats. Kvasi-experimentell design.</p>	<p>12 barn 7–18 år, båda könen. Sjukvårdspersonal.</p>	<p>State Anxiety Scale (SAS).</p>	<p>T-test.</p>

<p>Silva, N. B., & Osório, F. L.</p> <p>2018</p> <p>Brasilien</p>	<p>Impact of an animal-assisted therapy programme on physiological and psychosocial variables of paediatric oncology patients.</p>	<p>Kvantitativ ansats. Kvasi-experimentell design.</p>	<p>24 deltagare av båda könen, 6–12 år med onkologiska sjukdomar.</p>	<p>Blodtryck och hjärtfrekvens, Brunel Mood Scale, Child stress symptoms inventory, Child depression inventory, Faces Pain Scale och Quality of Life Evaluation Scale.</p>	<p>Deskriptiv statistik.</p>
<p>Uglow L. S.</p> <p>2019</p> <p>Storbritannien</p>	<p>The benefits of an animal-assisted intervention service to patients and staff at a children's hospital.</p>	<p>Kvantitativ ansats. Tvärsnittsstudie.</p>	<p>118 anhöriga till barn i ålder 2 mån till 19 år. 59 sjuksköterskor och 24 övrig vårdpersonal.</p>	<p>Personal och föräldrar enkäter.</p>	<p>Konfirmativ dataanalys.</p>

Bilaga 4. Resultatmall.

Författare	Syfte	Resultat
Branson, S. M., Boss, L., Padhye, N. S., Trötscher, T., & Ward, A.	Syftet var att utvärderade effektiviteten av djurassisterade aktiviteter (AAA) på stressreaktioner på biobeteende (ångest, positiv och negativ påverkan och nivåer av salivkortisol och C-reaktivt protein [CRP]) hos barn på sjukhus.	Barnen som vårdades på sjukhus och tilldelades djurassisterad terapi i interventionsgruppen under 10 minuter hade ingen signifikant minskning av ångest i jämförelse med kontrollgruppen som fick ha en gosdjurhund hos sig i 10 minuter. Större ökningar syntes i interventionsgruppen, trots det sågs inga signifikanta skillnader mellan interventions- och kontrollgruppen gällande ökad positiv påverkan på humöret. Kortisol och CRP-nivån hade samma normalvärde som de barn som inte fick djurassisterad terapi.
Cowfer, B. A., Akard, T. F., & Gilmer, M. J.	Syftet var att utforska barns och vårdgivares uppfattningar om en AAI.	Barnen uppskattade djurassisterad terapi, de gillade att se terapihunden och upplevde att tiden gick fortare medan de väntade. De fick något att se fram emot. Flera barn upplevde att de fick för lite tid med hunden och önskade längre stunder. Föräldrarna upplevde djurassisterad terapi som fantastiskt, det gav barnen positiva upplevelser. Hunden kunde vara det som fick deras barn att komma upp ur sängen och barnen såg fram emot dessa terapi stunder.
Guillen Guzmán, E., Sastre Rodríguez, L., Santamarina-Perez, P., Hermida Barros, L., García Giralt, M., Domenec Elizalde, E., Ristol Ubach, F., Romero Gonzalez, M., Pastor Yuste, Y., Diaz Téllez, C., Romero Cela, S., Real Gisbert, L., Salmeron Medina, M., Ballesteros-Urpi, A., & Morer Liñan, A.	Syftet var att bedöma effekten av djurassisterad terapi på ett dagsjukhus och att beskriva erfarenheterna från vårdpersonal som införlivar hundar i sin arbetsprocess.	Kvantitativa resultat från olika skalor visade att barnens känslö- och beteendemässiga utbrott minskade med signifikanta skillnader $p=0,012$ den dag de hade hundassisterad terapi. Samt en ökad närvaro av barnen på dagsjukhuset sågs med signifikanta skillnader $p=0,016$. Kvalitativa resultat visade att vårdpersonalen upplevde att barnen lättare kunde hantera sina känslor den dagen de fick hundassisterad terapi. Vårdpersonalen upplevde också att barnen blev mindre utåtagerande, lugnare och kände sig mer bekväma i sjukhusmiljön då den sociala interaktionen samt kommunikationen förbättrades.

<p>Hinic, K., Kowalski, M. O., Holtzman, K., & Mobus, K.</p>	<p>Syftet var att utvärdera effekten av ett kort besök i husdjursterapi och en jämförelseintervention på ångest hos inlagda barn.</p>	<p>Signifikant skillnad på ångest påvisades i kontroll- och interventionsgruppen, både efter pussel samt djurassisterad terapi kunde en minskad ångest observeras. Dock var den ännu lägre i interventionsgruppen, $p < 0,001$. Oavsett om husdjur fanns i hemmet eller ej påvisades positiva resultat som visar att interaktion med djur gör att barn reagerar positivt. 97,5% av föräldrar till interventionsgruppen ansåg att barnen hade nytta av terapiformen och 100% ville ha ett nytt besök. Föräldrar till kontrollgrupp: Pusselaktivitet hjälpte barnen att slappna av 86%. Pusslet var avslappnande 81,1%, 13,5% osäkra om det hjälpte. 5,4% ej avkopplande för barnet. Gällande procent av föräldrar och vårdpersonalens upplevelse kring barnens upplevda njutning av terapihunden saknades, men har skattats högt.</p>
<p>Jennings, M. L., Granger, D. A., Bryce, C. I., Twitchell, D., Yeakel, K., & Teaford, P. A.</p>	<p>Syftet var att bestämma effekterna av djurassisterade interaktioner (AAI) på aktivitet och stressrespons i pediatrik akutvård.</p>	<p>Barnen i interventionsgruppen som fick djurassisterad terapi uppvisade ett positivare humör efter besöket jämfört med innan, $p = < 0,001$. Barnens aktivitetsnivå var högre några timmar efter terapibesöket än i kontrollgruppen som fortsatte enligt tidigare aktivitets- och vårdplan. Minskad kortisolnivå kunde även observeras hos barnen när humör och aktivitet ökade.</p>
<p>Lindström Nilsson, M., Funkquist, E. L., Edner, A., & Engvall, G.</p>	<p>Syftet var att utvärdera barns erfarenheter av och svar på djurassisterad terapi med hjälp av en terapihund som komplementbehandling inom barnsjukvården.</p>	<p>Kvantitativa resultat från frågeformulär med ansiktsvaliditet besvarades av barnen efter djurassisterad terapi som visade ökat välbefinnande. Barnen skattade sjukhusvistelsen och interaktionen med terapihunden högre, $p = < 0,001$. Kvalitativa resultat från frågeformulär som besvarades av barnen beskrevs som tröstande att klappa terapihunden. Att leka med terapihunden gjorde barnen glad, de minskade barnens smärta när de fick tänka på annat. Även sjukhusvistelsen underlättades och fick tiden att gå snabbare.</p>

<p>McCullough, A., Ruehrdanz, A., Jenkins, M. A., Gilmer, M. J., Olson, J., Pawar, A., Holley, L., Sierra-Rivera, S., Linder, D. E., Pichette, D., Grossman, N. J., Hellman, C., Guérin, N. A., & O'Haire, M. E.</p>	<p>Syftet var att undersöka effekterna av en djurassisterad intervention på stress, ångest och hälsorelaterad livskvalitet för barn som diagnostiserats med cancer och deras föräldrar.</p>	<p>Barnen randomiserades till interventionsgrupp som fick djurassisterad terapi och en kontrollgrupp som erhöll standardvård. Minskad ångest sågs i både kontroll- och interventionsgruppen för barn, $p = <0,001$. Blodtryck och hjärtfrekvensen visade signifikanta ökningar efter än före sessionen.</p>
<p>Moreira, R. L., Gubert, F. D., Sabino, L. M., Benevides, J. L., Tomé, M. A., Martins, M. C., & Brito, M. A.</p>	<p>Syftet var att förstå hur vårdpersonal och vårdnadshavare ser uppfattningen om assisterad terapi med hundar för barn och ungdomar med cancer.</p>	<p>Studien visar att djurassisterad terapi underlättar barnens anpassning till sjukhusmiljön där även ångest och sjukhusrelaterad trauma minskar. Föräldrarna upplevde att barnen blev lugna, glada och vågade socialisera sig lättare i sjukhusmiljön efter djurassisterad terapi. Läkemedelsbehandlingen underlättades när terapihunden var med, färre komplikationer uppstod. Vårdpersonalen upplever att barnen skrattar och blir mer pratsamma när terapihunden kommer till sjukhuset. Barnen blir gladare, lugnare och får förbättrad kommunikation vilket leder till att rädslan försvinner. Barnen distraheras av terapihunden och fokuserar mer på den vid behandlingar.</p>
<p>Mulvaney-Roth, P., Jackson, C., Bert, L., Eriksen, S., & Ryan, M.</p>	<p>Syftet var att utforska användningen av husdjursterapi som en intervention för att minska patienternas ångestnivåer på två olika slutenvårdsenheter: Behavioral Health (BHU) och Pediatrics (PEDS).</p>	<p>Ångesten hos barnen i interventionsgruppen minskade efter 15 minuters djurassisterad terapi, $p = 0,036$ vilket ansågs vara en positiv effekt.</p>
<p>Silva, N. B., & Osório, F. L.</p>	<p>Syftet var att föreslå ett interventions- och säkerhetsprotokoll för att utföra djurassisterad terapi (AAT) och utvärdera dess effekt hos barn under poliklinisk onkologisk behandling baserat på psykologiska, fysiologiska och livskvalitetsindikatorer för barn och vårdgivare.</p>	<p>Barnen i interventionsgruppen fick 30 minuters hundassisterad terapi vilket resulterade i enligt själv använda instrument tydliga skillnader på förbättring gällande smärtnivåer ($p = 0,046$), minskad stress ($p = 0,005$), irritation ($p = 0,041$), depression ($p = 0,069$).</p>

		Mätvärden som blodtryck och hjärtfrekvens visade inga signifikanta förändringar. Variablerna studerades före och efter den djurassisterade terapin.
Uglow L. S.	Syftet var att bedöma effekten av en djurassisterad intervention (AAI)-tjänst.	En online enkät som besvarades av föräldrar och sjukvårdspersonal visade deras upplevelser av hundassisterad terapi. Föräldrar/Sjukvårdspersonal ansåg att barnen upplevde både glädje, uppskattning och nytta av hundterapin.